

निर्णय नं. १ : मिति २०७५ साल असार ८ गते यस गाउँसभाको बैठकमा सभाका उपाध्यक्ष श्री सरला राईले पेश गर्नु भएको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निम्नानुसार पारित गरियो ।

श्री

**मिक्लाजुड गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभामा उपाध्यक्ष श्री सरला राईज्यूद्वारा
प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम र बजेट**

दोस्रो गाउँसभा एवं यस मिक्लाजुड गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री देविप्रसाद आचार्यज्यू, आदरणीय अतिथिज्यूहरु,
गाउँ कार्यपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुको वडाअध्यक्षज्यूहरु,
गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु,
गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,
सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरु,
संचारकर्मी महानुभावहरु,

मिक्लाजुड गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभामा आ.व. ०७५/०७६ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पेश गर्न पाउँदा मैले धेरै गौरवान्वित महसुश गरेको छु । यस अवसरमा मुलुकको राजनीतिक तथा सामाजिक परिवर्तनका लागि आफ्नो ज्यान नै बलिदान दिने महान शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्दछु ।

प्रदेश नं. १, मोरड जिल्लाको उत्तर पूर्वी भागमा विविध भौगोलिक तथा सामाजिक विशेषता समेट्दै मिति : २०७३ फाल्गुन २७ गते नेपाल सरकारले साविकका रमितेखोला र टाँडी गाविसका सबै वडाहरु, जाँते गाविसका २ वटा वडाहरु र मध्यमल्ला गाविसका ६ वटा वडाहरु मिलाएर मिक्लाजुड गाउँपालिका घोषणा गरेको हो । यो गाउँपालिकाले १५८.९८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्र ओगटेको छ भने २०६८ सालको जनगणना अनुसार २८,७०८ जनसंख्या रहेको छ ।

लामो समय सम्म स्थानीय सरकारहरु जनप्रतिनिधि विहिनताको अवस्था पश्चात २०७४ असार १४ गते स्थानीय निर्वाचन भई जनप्रतिनिधिहरु बहाल भएको एक वर्ष गुजिएको छ । यस अवधिमा प्रथम गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वय भई परिवर्तनका केही सकारात्मक परिणामहरु देखिएका छन् । जनताको घरदैलोको सरकार स्थानीय सरकार हो । जनउत्तरदायी स्थानीय सरकार मार्फत सुशासन र सुशासनको माध्यामबाट समृद्धि आज जनताले चाहेका छन् । सिमित श्रोत साधन र नयाँ शासकीय अभ्यासमा जनताको यो अपेक्षा पुरा गर्नु चुनौतिपूर्ण भए पनि यसको विकल्प पनि छैन । जनताको माग र अपेक्षा बमोजिमका दीर्घकालीन योजनाको कार्यान्वयन गरी गाउँपालिकाको

समृद्धिको लागि कार्य गर्नु स्थानीय सरकारको पहिलो धर्म हो । विगतको एक वर्ष हामीले यहि कुरा प्राप्त गर्नका लागि खर्च गरेका छौं ।

हाम्रो गाउँपालिका भौगोलिक विविधताका साथै सांस्कृतिक, भाषिक र जातीय विविधताले भरिपूर्ण छ । यो विविधता हाम्रो चिनारी हो, विकास र सामाजिक एकताको आधार पनि हो । भौगोलिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भाषिक र जातीय विविधता, यस गाउँपालिका क्षेत्रमा अवस्थित मिक्लाजुड डाँडा, चुलीपोखरी क्षेत्रको रमणीयता, लगायतका अति आनन्ददायी स्थानहरूको प्रचार प्रसार गरी स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको लागि आकर्षक र रमणीय गन्तव्य स्थलको रूपमा विकास गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । गाउँपालिकाले व्यापक रूपमा बृद्धि गर्न सक्ने आन्तरिक श्रोतको सम्भावना, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारले दिने वित्तिय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदानका साथै विभिन्न विकास साभेदारहरूबाट हुन सक्ने लगानीले गर्दा यस गाउँपालिकाले निकट भविष्यमै भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा फड्को मार्न सक्ने निश्चित छ । हामी सम्पूर्ण गाउँवासीको सामुहिक प्रयासले यस क्षेत्रलाई अभ सुन्दर, विकसित तथा सम्पन्न गाउँपालिका बनाउन सकिने संभावनाहरू प्रसस्त रहेका छन् । जनताद्वारा निर्वाचित प्रतिनिधिहरूबाट नयाँ संविधानको निर्माण भई विकासका नयाँ सम्भावनाहरूको उदय हुनुले पनि यस क्षेत्रको चौतर्फी विकास हुन सक्ने सम्भावना छ । नेपालको संविधान बमोजिम लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्दै लोकतान्त्रिक मुल्य र मान्यता बमोजिम जनताका चाहना, आकांक्षा एव संघीयताको मर्म अनुरूप स्थानीय सरकारलाई सुदृढ र विकसित गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्षज्यू एवं उपस्थित महानुभावहरू,

अन्य स्थानीय तहहरू जस्तै यो गाउँपालिका पनि विविध सम्भावना अवसर र चुनौतीहरूका विचमा उभिएको छ । प्रदेश नं का विभिन्न जिल्लाहरू साथै छिमेकी देश भारतबाट समेत १ .छोटो समयमाने पुग्न सकिने पर्यटककिय स्थलको सम्भावना भएको, कृषि, पशुपालन, जडिबुट्टी र प्रकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण यस मिक्लाजुड गा .पा. लाई सडक संजाल निर्माण गरि पर्यटकीय स्थल बनाउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू छन् ।

जन निर्वाचित प्रतिनिधि मार्फत स्थानीय तहहरू सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्दा सेवाग्राही र सेवा प्रदायक दुवैलाई सहज महशुस हुनुका साथै कार्य प्रभावकारिता तथा जनसहभागितामा बृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ । यस्तो परिवेशमा जनस्तरमा नजिकको सरकारको भूमिका निर्वाह गर्ने स्थानीय तह नै हुन् र हुनु पनि पर्दछ । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानमा पहिलो पटक स्थानीय तह र तिनको स्वरूप तथा काम, कर्तव्य र अधिकार समेत स्पष्ट गरिएकोले संघीयताको कार्यान्वयन पश्चात स्थानीय तह मार्फत नागरिकलाई दिईने सेवा सुविधा भन् सरल, सहज, सबैको पहुँचयोग्य र प्रभावकारी हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । विगतमा स्थानीय तहको नीति निर्माणमा निर्वाचित स्थानीय निकाय गठन नभएकोले राजनितिक दलहरू तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूको राय, सल्लाह र सहमतिमा गाउँपालिकाहरूको नीति, कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कनको कार्य भैरहेकोमा अब

जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरु बहाली भैसकेकोले हामीहरु मार्फत उक्त कार्यहरु प्रभावकारी रूपमा हुने विश्वास लिएको छु । विभिन्न योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरुको छनौट देखि कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्यांकनका हरेक चरणहरुमा बढी भन्दा बढी वर्ग र क्षेत्रको प्रतिनिधित्व हुने गरी यथाशक्य सर्वदलीय/सर्वपक्षीय सहमतिका माध्यमबाट सहभागितात्मक पद्धतिको सिद्धान्तलाई यस गाउँपालिकाले अबलम्बन गर्दै जानेछ । वस्ती/वडा तहबाट छनौट भएका योजनालाई नै प्राथमिकता दिई योजना छनौट, सञ्चालन, अनुगमन तथा उपलब्धीको वाँडफाँड र उपभोग गर्ने जस्ता जिम्मेवारी जनताका हुन भन्ने विषयलाई यथार्थमा देखाउनु पर्नेछ ।

भौगोलिक रूपमा अधिकांश भुभागहरु पाहाडी क्षेत्र रहेको तर प्राकृतिक स्रोत र साधनको प्रचुर संभावना रहेको यस गाउँपालिकामा भौतिक पूर्वाधार, कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न थप समन्वयात्मक प्रयास गर्नु जरुरी देखिन्छ । गाउँपालिकाको न्यून आय, विभिन्न स्रोतको पहिचान, उपयोग तथा समुचित व्यवस्थापन हुन नसक्नु, उत्पादनका स्रोत साधनमा समान पहुँच पुग्न नसक्दा महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी जनजाति, अपांगता भएका व्यक्ति तथा पिछडिएको क्षेत्रको आर्थिक सामाजिक स्थितिमा अपेक्षाकृत सुधार आउन नसकेको अवस्थामा स्थानीय सरकारको सबै कार्य र प्रकृयामा त्यस्ता वर्गको समन्याकि सहभागिता बढ्दि गर्दै सामाजिक न्यायका माध्यमबाट समतामूलक समाज स्थापना गर्न थप प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ । बकाहा, नुनसरी, मिक्लुक खोला लगायत अन्य खोलाहरुले वर्षेनी गर्ने खेतियोग्य जमिनको कटान, विस्थापित परिवार तथा खोला कै कारण भण्डै बर्षको तीन महिना आवागमनमा सिर्जना हुने अवरोध, भौगोलिक विकटता, बढ्दो जनअपेक्षाका बीच सीमित श्रोत साधन, चुनौतिको रूपमा देखिएका छन् ।

सडक, बसपार्क, ल्याण्डफिल साईट, खानेपानी, ढल निकास, नदी कटान नियन्त्रण, कार्यालय भवन, पार्क उद्यान, सभा हल, भ्यू टावर, विद्युतिकरण, संचार जस्ता गाउँपालिका स्तरीय पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा विस्तार गरी गाउँपालिकालाई अझै बढी व्यवस्थित, सुरक्षित, वातावरण मैत्री बनाउनु चुनौतीको रूपमा रहेको छ । त्यस्तै कमजोर कर क्षमताका करदाता र न्यून कर सहभागिता रहेको यस गाउँपालिकामा करदाता मैत्री, बालमैत्री, अपांग मैत्री, वातावरण मैत्री, लैंगिक मैत्री स्थानीय शासन वहाल गर्नु, जनचेतना जगाउनु, संस्थागत क्षमता र आयस्पेतको अभिवृद्धि गरी आत्मनिर्भर, सक्षम र सबल स्थानीय तहको विकास गर्नु, भ्रष्टाचार न्यूनीकरण, सुशासन अबलम्बन, समावेशीकरण, तथा समतामूलक गाउँपालिका स्थापना गर्नु लगायत अन्य समस्या तथा चुनौतीहरु विद्यमान छन् ।

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्षज्यू एवं उपस्थित महानुभावहरु,

अब म आ.व. ०७५/०७६ मा गाउँपालिकाले अबलम्बन गर्ने वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस गाउँसभा समक्ष पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

नीति, कार्यक्रम तथा वार्षिक बजेटका उद्देश्यहरु :

- १) गाउँपालिकाका सबै जनताहरूले भौतिक एवं सामाजिक विकासको प्रतिफल समन्याधिक तरिकाले पाउने खालको संरचनागत तथा प्रकृयागत व्यवस्था गर्ने ।
- २) समावेशीकरण, सहभागिता तथा शासक्तिकरणका माध्यमबाट सामाजिक न्याय कायम गर्ने ।
- ३) मिकलाजुङ गाउँपालिकाको योजनाबद्द विकासका लागी एकिकृत विकास योजना तर्जुमा कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
- ४) गाउँपालिकाको आन्तरिक आयमा बृद्धि गर्ने करको दायरा फराकिलो र विस्तार गर्ने । यसको लागि करदाता शिक्षा र करदाता मैत्री वातावरणमा जोड दिने ।
- ५) वातावरण, सरसफाई र विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा सुधार गरी स्वस्थ र सुरक्षित गाउँपालिकाको विकास गर्ने ।
- ६) विकासका प्रयासलाई वातावरणमैत्री बनाई दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग गर्ने ।
- ७) साहित्य र खेलकुदको विकास मार्फत नागरिकलाई जिम्बेवार र अनुशासीत बनाउने ।
- ८) सार्वजनिक निजी साभेदारी (Public Private Partnership) को अवधारणालाई आत्मसात गरी विकासका कार्यहरु अगाडि बढाउने ।
- ९) स्थानीय स्तरमा तुलनात्मक लाभका वस्तु र सेवाको पहिचान गरी उत्पादन बृद्धि गर्ने ।
- १०) स्थानीय सेवा प्रवाहलाई नागरिक मैत्री र प्रभावकारी बनाई सुशासन बहालीमा सघाउने ।
- ११) सुशासनयुक्त, समतामुलक, सभ्य र समृद्ध समाजको निर्माणमा पहल गर्ने ।

(क) भौतिक पूर्वाधार नीति :

- मिकलाजुङ गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने भौतिक संरचनाहरूलाई दीगो र गुणस्तरीय बनाउन प्रचलित मापदण्ड अनुसार निर्माण गरिनेछ ।
- निर्माण भएका सडकहरूको स्तरोन्नती गरी बाहै महिना यातायात चल्ने सडक बनाउन बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- विकास योजना संचालन गर्दा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गर्ने प्रकृयालाई शुरुवात गरिनेछ ।
रु. पचास लाख भन्दा बढी लागतका आयोजनाहरु कार्यान्वय गर्दा अनिवार्य रूपमा प्रारम्भिक

वातावरणीय परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ भनें रु. एक करोड भन्दा बढी लागतका आयोजनाहरुको कार्यान्वयनका कममा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

- भौतिक पूर्वाधार निर्माण तर्फ साना-साना आयोजनाहरु छनौट गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ । वडा स्तरबाट आयोजना छनौट गर्दा रु. एक लाख भन्दा कम लागतका आयोजनाहरु छनौट गर्न नपाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिका र स्थानीय जनताहरुको लागत सहभागितामा आयोजना संचालन गरी विकासमा जनसहभागितालाई अझ बढाउने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्नको लागि आ.व. ०७५/०७६ मा रु. एक करोड पचास लाख रकम विनियोजन गरिनेछ । यसरी लागत साभेदारीमा काम गर्दा उपभोक्ता समितिले गाउँपालिकाको खातामा नै सहभागिता बापतको रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- बक्राहा, मावा, मिक्तु, सफेवा, नुनसरी, मगरखोला लगायत अन्य खोलाहरुको कटान रोक्नको लागि प्रभावकारी योजना तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक बाटो अतिक्रमण, सार्वजनिक पर्ति, ऐलानी जग्गाको अतिक्रमण हुने गरी कुनै पनि सार्वजनिक भवन, सामुदायिक भवन लगायत कुनै पनि संघ संस्थाको भवन निर्माण गर्न नपाइने र जुनसुकै प्रकारका भवनका लागि जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा अनिवार्य हुनु पर्ने साथै जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा विना योजना सम्भौता नगरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- मधुमल्ला-आइतबारे र मधुमल्ला-धानखेती-बेल्टार-चौतारा सडकको बृहत परियोजना प्रस्ताव (DPR) तयार गर्ने कार्य यसै आ.व. मा सम्पन्न गरी आगामी आ.व. मा उक्त सडकहरुको निर्माण कार्यका लागि गाउँपालिकाको आफै श्रोत, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारको श्रोत परिचालन गर्न आवश्यक समन्वय र साभेदारी गरिनेछ ।
- मिकलाजुङ गाउँपालिकाका सबै वडाहरुलाई यातायात सुविधायूक्त बनाउन, साथै मिकलाजुङ डाँडा लगाएतका पर्यटकिय स्थल सम्म जाने पहुँच मार्गहरू समावेश गर्दै गाउँपलिका स्तरीय सडक गुरुयोजना निर्माण गरि सडक निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित बनाईने छ ।
- गाउँपालिकाद्वारा संचालन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरु बढीभन्दा बढी जनसहभागिता जुट्ने र लाभान्वित हुने योजनाहरुलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ ।

(ख) वातावरण, खानेपानी तथा सरसफाई :

- विद्यालय, कार्यालय, वस्ती टोल वडा र गाउँलाई वातावरण मैत्री बनाउन सूचकहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- मिकलाजुङ गाउँपालिका भित्र रहेका पानीका श्रोतहरुलाई संरक्षण गरी स्वस्थ खानेपानी सबै वडामा व्यवस्थित गर्ने खालका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- फोहोरमैला उत्पादनको स्रोतमै उपयुक्त व्यवस्थापन गरी फोहोरमैला बर्गीकरण, फोहोरमैला संकलन र आफुले उत्पादन गरेको फोहोर आफैले व्यवस्थापन गर्ने परिपाठीको शुरुवात गरिनेछ । फोहोर गर्नु अधिकार होइन दण्डनीय अपराध हो भन्ने चेतना समाजमा स्थापना गर्न पर्याप्त कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सरसफाई र स्वास्थ्य सम्बन्धी वानी व्यवहार परिवर्तन गर्न स्थानीय सरकारको अगुवाइमा फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि आवश्यक जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यलाई दिगो तुल्याउन निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराई फोहोर व्यवस्थापन कार्यमा साभेदारी प्रणालीको शुरुवात गरिनेछ ।
- यहि २०७५ साल जेष्ठ १७ गते गाउँपालिका खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्रको रूपमा घोषणा भई सकेकोले पूर्ण सरसफाईका कार्यक्रमहरूलाई क्रमश संचालन गर्दै सफा गाउँ मिक्लाजुड भन्ने पहिचान स्थापित गरिनेछ ।

(ग) विपद् व्यवस्थापन तथा भू-संरक्षण नीति:

- यस मिक्लाजुड गाउँपालिकाको बिपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषमा आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा पनि आवश्यक रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । सो रकमलाई बिपत पूर्वको पूर्व तयारी, बिपद्को समयमा राहत तथा पुनरस्थापना कार्यमा कार्यक्रम र सो अनुरूपको कार्ययोजना बनाइ खर्च गरिनेछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यमा स्थानीय समुदाय, सामुदायिक तथा सामाजिक संघ संस्थाहरु, सरकारी निकायहरु, सरोकारवालाहरु र गाउँपालिकाको साभेदारी र सहभागिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

(घ) विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा नीति

- विद्युत सेवा नपुगेका बडाका वस्तीहरुमा आ.व. ०७५/०७६ भित्र विद्युत विस्तार गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरिनेछ ।
- विद्युत आपुर्ति समस्याको समाधानको लागि वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग गरी विद्युत प्रसारणमा देखिएको भारलाई क्रमश कम गरिदै लिगिनेछ ।
- वैकल्पिक ऊर्जाको अवस्था संभावना र अवसरहरुको अध्ययन गरी विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्था र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, स्थानीय व्यापार प्रबन्ध समिति तथा टोल विकास संस्थाको साभेदारीमा ऊर्जाको प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।
- पशुपालक कृषकहरुको घरमा वैकल्पिक ऊर्जाको लागि गोबरग्याँस प्लान्ट संचालन गर्ने कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुको साभेदारीमा सुधारीएको चुलो प्रयोग गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(ङ) आर्थिक प्रशासन तथा राजश्व परिचालनः

- आगामी आ.व. देखि गाउँपालिका क्षेत्रमा सम्पत्ति कर प्रणालीको शुरुवात गरिनेछ । कर प्रणालीलाई व्यवहारिक, न्यायोचित, प्रगतिशील र सुविधायुक्त बनाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- गाउँपालिकाको राजस्व वृद्धिका लागि करका नयाँ क्षेत्र पहिचान गरी करको दायराहरूलाई दिगो र फराकिलो पाँडै कर असुलीमा कडाई गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका राजस्वका दर तथा क्षेत्र निर्धारण गर्दा प्रचलित ऐन, नियम तथा कार्याविधिको अधिनमा रही राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसको आधारमा सम्पत्ति कर, व्यवसाय कर, बहाल कर तथा करका अन्य श्रोतहरुको लगत अद्यावधिक गर्दै लिगिनेछ ।

- आन्तरिक आम्दानी बढाई गाउँपालिकालाई आर्थिक श्रोतको दृष्टिकोणबाट दीगो बनाउन कर प्रशासनलाई छिटो, छरितो, पारदर्शि बनाउन कर शाखामा कार्यरत कर्मचारीलाई क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट गाउँपालिकाको आम्दानी खर्चको सम्बन्धमा औल्याएका बेरुजु रकमको लगत राखी बेरुजु फछ्यौट कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईनेछ । देखिएका बेरुजु फछ्यौट कार्यलाई आर्थिक कारोबारमा संलग्न कर्मचारीको पुरस्कार र दण्ड संग आबद्ध गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको खर्च प्रणालीमा वित्तिय जोखिम न्यूनिकरण गर्नका लागि पर्याप्त सावधानी अपनाईनेछ । आयोजनाहरुको अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन पर्याप्त कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ ।
- आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी कानून यसै गाउँसभाबाट पारित गरी लागू गरिनेछ ।

(च) शिक्षा नीति :

- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको समग्र शिक्षा प्रणालिलाई व्यवस्थित गर्न नियमन गर्ने कार्य गरिनेछ । विद्यालयहरुमा अध्ययन अध्यापनको कार्यको निरन्तर अनुगमन गरी सामुदायिक विद्यालयहरुलाई प्रतिष्ठाई बनाउदै शिक्षाको गुणस्तर सुधारमा पर्याप्त ध्यान दिईनेछ ।
- उत्कृष्ट शैक्षिक कार्यको नतिजाको आधारमा गाउँपालिका स्तरीय सामुदायिक विद्यालय र शिक्षकलाई तोकिएको मापदण्ड भित्र रही उत्कृष्ट कार्य गर्नेलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिईने छ । विद्यालयको पठन पाठनमा पर्याप्त ध्यान नदिएको कारण विभिन्न तहका नतिजाहरु कमजोर देखिएमा सम्बन्धित प्रधानाध्यापक र शिक्षकलाई नियमानुसारको कारबाही गर्ने नीति कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुका लागि आवश्यकता अनुसार स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरिनेछ ।
- आगामी शैक्षिक सत्र देखि गाउँपालिका भित्रका केही सामुदायिक विद्यालयहरुमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन कार्य शुरुवात गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका संस्थागत विद्यालयहरुको शुल्क निर्धारणको लागि मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी एस.ई.ई. परीक्षामा सबैभन्दा बढि अंक प्राप्त गर्ने एक जना छात्र र एक जना छात्रालाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिईने छ ।
- न्यून विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयहरुलाई विद्यार्थीहको आवागमनलाई ध्यान दिई अन्य विद्यालयमा समायोजन गर्ने नीति लिईनेछ । यसबाट बालबालिकाको शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न आवासिय विद्यालय तथा विद्यार्थी पारवहन सुविधा उपलब्ध गराईनेछ ।
- विद्यालय जाने उमेर पुगेका बालबालिकाहरुलाई विद्यालय सम्म पहुँच पुऱ्याउन संचालन गरिने विद्यालय भर्ना अभियानलाई गाउँपालिका क्षेत्रमा अभ्य प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- विद्यायलय उमेर समूहका सबै बालबालिका विद्यालयमा भर्ना भएको सुनिश्चितता गर्दै विद्यार्थी नियमिततामा सुधार गर्ने ठोस कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
- विद्यालय समय व्यवस्थापनलाई सुधार गरी समय सापेक्ष सिकाई वातावरण निर्माण गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

- सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत लक्षित उमेर समूहका निरक्षरहरु पहिचान गरी एक व्यक्ति एक साक्षर (Each one, Teach One) सहित साक्षरता अभियान संचालन गरी यस गाउँपालिकालाई साक्षर मिक्लाजुडका रूपमा पहिचान स्थापित गरिनेछ ।
- प्रस्तावित मिक्लाजुड क्यापसलाई गुणस्तरीय उच्च शिक्षा हाँसिल गर्न सक्ने शैक्षिक संस्थाको रूपमा विकास गरिनेछ । विशेष गरी क्याम्पसको भौतिक संरचना निर्माणमा सहयोग गरिनेछ भनें चालु आ.व. मा कार्यान्वयन गर्न नसकिएको कृषि प्राविधिक विद्यालय संचालनको लागि आवश्यक बजेट सहित व्यवस्था गरी पहल गरिनेछ ।

(छ) युवा, खेलकुद तथा स्वरोजगार तर्फ

- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका युवाहरुलाई स्वदेशमै रोजगारी सिर्जना गरी विदेश जानु नपर्ने अवस्थाको निर्माण गरिनेछ, विदेश जानु पर्ने अवस्था भएमा त्यस्ता युवाहरुलाई सिपमुलक तालिम, जान लागेको देशको भाषा, संस्कृति, पाउने सेवा सुविधा सबै विषयमा जानकार गराई सुरक्षित बैदेशिक रोजगारीको अवस्था सिर्जना गरिनेछ ।
- मिक्लाजुड गाउँपालिकामा एउटा रंगशाला निर्माण गर्ने कार्यको लागि सम्भावित जग्गा र श्रोत पहिचान गरिनेछ भनें यस क्षेत्र भित्र रहेका खेलमैदानको विकास गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ । विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताको लागि गाउँपालिका स्तरीय टिम बनाई प्रतिष्पर्धामा भाग लिन पठाउने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- आगामी ५ वर्ष भित्रमा सबै वडामा एउटा खेल मैदान र पार्क निर्माण गर्ने कार्य पुरा गरिनेछ ।
- युवाहरुको बुद्धि, विवेक, जाँगर र साहसलाई गाउँपालिकाको विकासमा लगाउनको लागि विभिन्न रोजगारमुखी कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । युवाहरुलाई सिपमुलक तालिम मार्फत स्वरोजगार भई आर्थिक रूपमा सबल बनाउने कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
- स्वस्थ र सभ्य नागरिक निर्माण गर्न लागू औषध दुर्घटनाको तथा अन्य कुलतमा फसेका युवाहरुलाई पुर्नस्थापनाको लागि आवश्यक कार्यक्रम तयार गरी लागू गरिनेछ ।

(ज) स्वास्थ्य नीति :

- नेपाल सरकारले निःशुल्क उपलब्ध गराउने भनी निर्धारण गरेका औषधीहरुको सहज उपलब्धताको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको मनोबल उच्च राख्न प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई सिम कार्ड सहितको मोबाइल सेट उपलब्ध गराईनेछ भनें उहाँहरुको नाम र मोबाइल नम्बर समेत गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरुमा सबैले देख्ने स्थानमा राखिनेछ । जसले गर्दा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको सेवा आवश्यक पर्ने गाउँबासीहरुलाई समर्पकको लागि सहज हुनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्था नभएका वडाहरुमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरिनेछ । यसका लागि संघीय र प्रदेश सरकार समक्ष पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा संचालित प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकीको पूर्वाधार विकासमा विशेष ध्यान दिईनेछ ।

- गुणस्तरीय जीवन यापनका लागि परिवार नियोजन दर बढाउने र मातृ शिशु मृत्युदर घटाउन पहल गर्नुका साथै महिला स्वास्थ्य क्लिनिक सेवा सञ्चालन गरिनेछ र भौगोलिक विकटता भएका वडाहरुमा वर्थिङ सेन्टर स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- समाजमा कुपोषित बालबालिकाहरुलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न प्रयोगमा ल्याउने वातावरणको सृजना गर्न पहल गरिनेछ । गर्भवती महिला र नवजात शिशुको स्वास्थ्य र पोषणलाई ध्यान दिई स्वास्थ्य संस्थामा गर्भवती जाँच गर्न आउने महिलाहरुको पोषणयुक्त खाद्यान्नको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वस्थ्य सम्बन्धि चेतना जगाउने, राज्यको स्वास्थ्य सम्बन्धि लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुग्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- विपन्न परिवारलाई स्वास्थ्य विमा गराउने व्यवस्था गरिने छ ।

(भ) वन वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन नीति :

- जलवायु परिवर्तनका असरहरुलाई कम गर्दै स्वस्थ र स्वच्छ वातावरण निर्माण गर्ने तर्फ गाउँपालिकाले ध्यान दिनेछ । नयाँ घर निर्माण गर्ने व्यक्तिले ५ वटा विरुवा अनिवार्य रूपमा रोपेपछि हुकाउने प्रतिबद्धता गरेपछि मात्र निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र दिईनेछ ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासका कार्यक्रम संचालन गर्दा रुख काटिने सम्भावना भएमा एउटा काटिएको रुख बराबर ५ वटा रुख रोप्नु पर्ने व्यवस्था लागू गरिनेछ ।
- स्वच्छ वातावरण र जलवायू अनूकुलित विकास व्यवस्थापन गर्न स्थानीय सरोकारवाला तथा उपभोक्ता समिति लाई अभिमुखीकरण र सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको उपलब्ध खाली जग्गामा बृक्षारोपण गरी विरुवा हुकाउने कार्यक्रमे लागि सम्बन्धित सरकारी निकाय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु तथा अन्य सम्बद्ध सरोकारवालाहरु संग समन्वय गरिनेछ ।
- जथाभावी मासु काट्ने र बेच्ने प्रवृत्ति स्थानीय बजारहरुमा देखिएकोले त्यसलाई निरुत्साहित गरी स्वस्थ प्रकृतिको मासु खान पाउने उपभोक्ताको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्नको लागि मासु पसल संचालनको मापदण्ड निर्धारण गरी कडाईका साथ लागू गरिने छ ।
- सम्बन्धित सरोकारवाला व्यक्ति तथा संघ संस्था संग समन्वय गरी यस गाउँपालिकामा प्लाष्टिक भोला प्रयोगलाई निरुत्साहीत गर्दै प्लाष्टिक भोला प्रयोग निषेध गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षणका लागि वातावरण संरक्षण विशेष कोष खडा गरिएको छ । यस कोषमा रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छ । वातावरण संरक्षण संग सम्बन्धित कार्यक्रम बनाई यस कोषको रकम प्रतिफलमुखी कार्यमा मात्र लगानी गरिनेछ ।
- सीमसार क्षेत्र, जैविक विविधता, पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा रहेका पानीका मुहान तथा सिमसार क्षेत्र संरक्षण, बाटो घाटो ,सिँचाई कूलो लागायतका भौतिक पूर्वाधारका योजना बनाउँदा भू-क्षय नहुने, सामुदायिक बन अतिक्रमण नहुने, बन वातावरणमा प्रतिकुल असर नपर्ने गरी वातावरण व्यवस्थापन योजना बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- वन जंगल, जंगली जनावर, चराचुरुङ्गी र लोपोन्मुख जडीबुटी संरक्षणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।

(न) कृषि तथा पशु पंक्षी विकास नीति :

- यस मिकलाजुड गाउँपालिकाको धेरैजसो भूभागमा बसोबास गर्ने जनताहरु कृषिमा निर्भर रहेको हुँदा कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र विविधिकरण गर्ने कार्यलाई सहयोग पुग्ने किसिमका क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।
- गत वर्ष श्रावण महिनाको बाढीको कारण विभिन्न खोलाहरूले खेतीयोग्य जमिन बालुवाले पुरी क्षती गरेको हुनाले त्यस्ता जमिन खेतीयोग्य जमिनको रूपमा पुनरुत्थान गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारको बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा घोषणा भए अनुसारका प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम, एक गाउँ एक प्राविधिक लगाएत कार्यक्रमहरूमा गाउँपालिकाले थप गर्दै अपनात्व दिएको छ ।
- कृषि बजार र कृषि सङ्कलाई प्राथमिकतमा राखि कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- व्यवसायिक कृषकलाई आवस्यक कृषि औजार, सिंचाई, भकारो सुधार, नक्षसुधार, साडे, बोका, राँगा जस्ता आवस्यक पर्ने बस्तुमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- कृषि उपजलाई आंशिक वा पुर्ण प्रशोधन गरि ब्राण्ड निर्माण गरी वजारीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- योजना छनौट गर्दा स्थानीय शीप, प्रविधि, जनशक्तिको पूर्ण सदुपयोग हुने, जनसहभागिता जुट्ने, तरकारी फलफुल एवं नगदेवालीको उत्पादनमा बढ्दि हुने आयोजना कार्यक्रमहरूलाई प्रथमिकता दिने नीति लिइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा तरकारी संकलन केन्द्र र गाउँपालिका केन्द्रमा शीत भण्डारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- प्राङ्गारिक मल प्रयोगलाई बढवा दिईनुका साथै खेतिबालीमा विषदी प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।

(ट) भूमी तथा जलश्रोत सम्बन्धी नीति :

- गाउँपालिका स्तरीय भू उपयोग योजना निर्माण कार्य यसै आ. व. मा सम्पन्न गरिनेछ । उक्त योजनालाई गाउँसभाबाट पारित गरी सो अनुसार भौतिक पूर्वाधारका योजना निर्माण गरिनुका साथै भूमिको दिगो र योजनाबद्ध उपयोग गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सरकारी, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ति जग्गाहरूको लगत तयार गरी अतिक्रमण नहुने गरी संरक्षणको व्यवस्था गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
- बस्ती विकाससंगै बढ्दै गएको जग्गाको खण्डीकरणलाई रोकी उत्पादनमूलक कार्यमा लगाउन गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका पानीका श्रोतहरूको संरक्षण गर्दै तिनको दीगो र समानुपातिक एवं बहुपक्षीय उपयोगमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको सुकुम्बासी समस्या र ऐलानी जग्गा सम्बन्धी समस्यालाई संघीय र प्रदेश सरकार संगको समन्वयमा समाधान गर्ने प्रभावकारी कदम चालिनेछ ।

(ठ) सहकारी गरिबी न्यूनीकरण तथा उद्यमशीलता विकास नीति :

- गाउँपालिकाका योजना तर्जुमा गर्दा गरिबी निवारणमा सधाउ पुग्ने, रोजगारमूलक, छोटो समयमा सम्पन्न भई प्रतिफल दिने, कम लगानीबाट बढी जनसंख्यालाई लाभ पुर्याउने, तथा जनसहभागिता जुट्न सक्ने किसिमका आयोजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- सहभागिताको माध्यमबाट ग्रामीण गरिबी न्यूनीकरण एवं सामाजिक पूँजी निर्माण, लघु उद्यम मार्फत आयआर्जन अभिवृद्धी गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरू गाउँपालिका मातहत हस्तान्तरण भइ सकेका हुनाले यस्ता संस्थाहरूलाई नियमन र संचालन गर्न यसै गाउँसभाबाट सहकारी कानून बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- सहकारी मार्फत व्यवसायी बनाउन विषेश कार्यक्रम ल्याईने छ ।

(ट) पर्यटन तथा संस्कृति नीति:

- मिकलाजुड गाउँपालिकाको पर्यटन विकासका लागी मिकलाजुड डाँडा, कोलुड झरना, हाडसाड माडहिम, चुलीपोखरी, निसेलुड, पंचमीडाँडा, वेतेनी सिमसार, देवीस्थान सिमसार, कुर्ईनेटार लगायत यस गा. पा. भित्रका पर्यटक स्थलहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरि पर्यटनको माध्यमबाट गाउँलाई समृद्ध बनाउन पर्यटन विकास गुरुयोजना निर्माण गर्ने कार्य चालु वर्षमा सम्पन्न हुने भएकाले उक्त गुरुयोजनाका कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँमा पर्यटकलाई आकर्षित गर्न सुविधा बढाउने तथा महोत्सवका कार्यक्रम अगाडी बढाईने छ । सम्भावना युक्त स्थानमा Home Stay कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- जात्रा, कला, पर्व, संस्कृति, परम्परा संरक्षणका लागि उपयुक्त कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

(ठ) सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास नीति

- नागरिकहरूको आवस्यकता, अपेक्षा तथा गाउँपालिकाको क्षमता समेतलाई ध्यान दिई वडा कार्यालयहरू सबै वडामा आगामी आर्थिक वर्षको शुरुमा नै पुर्याईने छ ।
- गाउँपालिकाले दिईने सेवा सुविधा सरल र सहज बनाउदै सेवा प्रवाहामा अत्याधुनिक प्रविधिको प्रयोग वडाईने छ ।
- पारदर्शीता, सुसाशनका लागी विभिन्न संचार माध्यम सँगको सहकार्यमा नागरिकलाई सुसुचित गर्न र गाउँपालिकाको गतिबिधि सर्वजानीक गर्न कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आम्दानी तथा खर्चलाई सार्वजनिक गर्ने, सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने तथा सामाजिक परिक्षणलाई प्रभावकारी र अर्थपुर्ण बनाईने छ ।

- राम्रो काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादनै सूचकको आधारमा पुरस्कृत गरिनेछ भने सन्तोषजनक कार्य सम्पादन नगर्ने कर्मचारीहरूलाई नियमानुसारको है सम्मको कारबाही गरिनेछ ।
- सरकारी निकायहरूबाट जनतालाई उपलब्ध गराइने सेवा सुविधाको विस्तृत विवरण समावेश भएको गाउँपालिकाको नागरिक बडापत्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- विशेष कार्ययोजना बनाई गाउँपालिका शुन्यसहनशीलताको नीति प्रभावकारी रूपमा अबलम्बन गरिनेछ ।
- क्षमता विकासका लागि आवश्यक गोष्ठी, तालिम, प्रशिक्षण कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(द) साभेदार निकायहरूसँग सहकार्य गर्ने नीति :

- गाउँपालिकाको विकास, सौन्दर्य अभिवृद्धि, सडक बत्ति व्यवस्थापन जस्ता कार्यमा स्थानीय उद्योगी व्यवसायिका संघ संस्था तथा त्यस्तै अन्य निकायहरू संगको साभेदारीलाई प्राथमिकता दिईनेछ । यस कार्यमा उपरोक्त निकायहरूको सहयोग र साभेदारीको अपेक्षा लिएकोछ ।

(द) उद्योग:

- लघु, घेरेलु तथा साना उद्योगहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिई प्रोत्साहित गरिने छ ।
- व्यापारिक फर्म, पसलको दर्ता, नविकरण लागाएतका कार्यमा व्यापार संघ सँग सहकार्य गर्ने कार्यक्रम बनाईने छ ।
- आगामी आ.व. मा गाउँपालिका भित्रका सबै व्यवसायिहरूलाई गाउँपालिकामा दर्ता तथा नविकरण गरि सक्ने गरी कार्यक्रम अगाडि बढाईनेछ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थ र सीपको प्रयोग गरी संचालित उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गरिनुका साथै व्यवसायिक योजनाको आधारमा अनुदान समेत दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

(ण) खानी तथा खनिज :

- मिकलाजुड गाउँपालिकामा भएका खानी खनिज वस्तुको खोज संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ढुङ्गा, गिटी, वालुवा, माटो, स्लेट, खरिढुङ्गा, चुन जस्ता खानीजन्य वस्तुको खोज संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । चालु आ.व. मा गाउँपालिका भित्रका विभिन्न खोला, खहरेहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) गर्ने कार्य सम्पन्न गरी आगामी आ.व. देखि खोलाजन्य पदार्थहरूको उत्खनन् तथा विकी वितरणको ठेक्का बन्दोबस्त गाउँपालिकाले गर्नेछ ।
- खानी तथा खनिजपदार्थ सम्बन्धि सूचना तथा तत्थायाङ्क र अभिलेखको व्यवस्था मिलाईने छ ।

(त) लक्षित समूह विकास कार्यक्रम :

सबै जात जातिका आर्थिक रूपमा विपन्न तथा आर्थिक एवं सामाजिक रूपमा पिछडिएका बर्ग महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी/जनजाति, भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिहरु, जेष्ठ नागरिक, मधेसी, मुस्लीम, पिछडा बर्ग, यौनिक तथा लैंगिक अल्प संख्यक लगायत अन्य पिछडिएको बर्ग :

- समाजमा देखिने महिला हिंसा, दाईजो प्रथा लगाएतका घटनाहरूलाई कम गर्न विभिन्न स्थानमा केन्द्र बनाई सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्थालाई महिलामैत्री बनाउने कार्यको लागि सहयोग गरिनेछ ।
- महिलाहरूको लागि सशक्तिकरण र नेतृत्व विकास कार्यक्रम संचालन गरी शिक्षा र चेतनाको दृष्टिकोणले पछाडि परेका महिलाहरूलाई सक्षम बनाउने कार्यलाई अभ्य प्रभावकारी ढंगले संचालन गरिनेछ ।
- चेतनाको कमिको कारण विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय सम्म पहुँच नपुगेका विपन्न महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, अपांग, मधेसी, मुस्लीम, बालबालिका लगाएतका वर्गको लागि विद्यमान ऐन तथा नीति नियम सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई परिचय पत्र वितरण कार्य अभ्य प्रभावकारी र सहज बनाईनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक एवं बृद्ध बृद्धाहरूका लागि बृद्ध चौतारी निर्माणमा सहयोग गरिने छ । बृद्ध चौतारीमा सबै उमेर समूहका व्यक्तिहरु महिनामा कम्तिमा एक पटक जम्मा भई अनुभव तथा सिकाईहरु साटासाट गर्ने वातावरण निर्माण गरी अन्तर पुस्ता असम्भदारी कम गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका जेष्ठ नागरिकका लागि सम्मान कार्यक्रम गरिने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्य बैंक मार्फत वितरण गर्ने कार्य शुरु भएपछि, पनि बैंकहरु संग समन्वय गरी अति अशक्त र ८० वर्ष काटेका बृद्धबृद्धाहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम सम्बन्धित लाभग्राहीको घरमै लागि वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई गाउँपालिकाको सम्पत्तिको रूपमा ग्रहण गरी उहाँहरुको अनुभवलाई समाज विकासमा लगाउने वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- अपांगता भएका व्यक्तिहरूको लगत अद्यावधिक गरी सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- सबै लक्षित वर्गको बजेट तथा कार्यक्रम सीमित र सभान्त वर्गको हातमा पर्न सक्ने जोखिमलाई कम गर्न सावधानी अपनाईनेछ ।
- “सीपमुलक तालिम दक्षताको विकासः रोजगारी सृजना गरिबीको निकास” भन्ने नारालाई कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा गठन भएका बाल क्लबहरूलाई थप सशक्त बनाईनेछ । बाल उद्यान निर्माणको लागि जग्गा व्यवस्थापनको कार्य आगामी आ.व. मा गरिनेछ ।
- बालश्रम शोषण र बालविवाह जस्ता बालबालिकाको हक हनन हुने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै सडक बालबालिकाको व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाले प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउनेछ ।
- बालबालिकाहरूको शिक्षाको अधिकार सुनिश्चित गर्न हैसियत कम भएका विद्यालयहरूलाई बालमैत्री कक्षा कोठा तथा शैचालय निर्माण र पुस्तकालय व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ ।

(थ) सूचना तथा सञ्चार तर्फ :

- सूचना जनताको संविधान प्रदत्त मौलिक हक हो । यसलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि गाउँपालिकामा गाउँ सूचना केन्द्र स्थापना गरी संचालनमा ल्याईनेछ । जसले गर्दा गाउँपालिका संग सम्बन्धित सम्पूर्ण सूचनाहरु एउटै स्थानबाट पाउने व्यवस्था हुनेछ ।
- यस क्षेत्रमा रहेका छापा तथा इलेक्ट्रोनिक मिडियाको क्षमता विकासको लागि सहयोग गरिनेछ । स्वच्छ, स्वस्थ तथा व्यवसायिक पत्रकारिता विकासको लागि पर्याप्त कार्यक्रम सहयोग गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रमा संचार सेवा सहज र भरपर्दो बनाउन नेपाल टेलिकम, एनसेल जस्ता निकायहरु लाई अनुरोध गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्र लाई आधार बनाई पत्रकारीता गर्ने पत्रकारहरु मध्ये एक जनालाई वार्षिक रूपमा पुरस्कृत गर्ने नीति कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको वेभसाईट मार्फत आवश्यक सूचनाहरु जनता समक्ष सार्वजनिक गरिएको छ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय लगाएत सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुमा इन्टरनेटको व्यवस्था गर्ने कार्य आंशिक रूपमा पुरा भई सकेको छ । आगामी आ.व. मा सबै वडा कार्यालयहरुमा इन्टरनेट सुविधा जडान गरिनेछ । जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई IT Friendly तालिमहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको मुख्य बजार तथा चोकहरुमा Free Wi Fi Zone बनाउने कार्यको थाली गरिनेछ ।

(द) विविध :

- इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी चौकीहरु तथा सशस्त्र प्रहरी बेश क्याम्पहरुको कार्यलाई चुस्त दुरुस्त बनाउने कार्यमा गाउँपालिकाले पर्याप्त ध्यान दिनेछ । शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने तथा अपराध नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सुरक्षा निकायलाई सहयोग गरिनेछ ।
- अनुभव आदान प्रदान र गाउँपालिकाको द्रुततर विकासको निमित्त देश विदेशका विभिन्न स्थानीय तहहरु संग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ ।

आदरणीय सभाका अध्यक्षज्यू लगाउत उपस्थित महाकुभावहरु,

अब म यस गाउँसभा समक्ष आगामी आ.व. ०७५/०७६ को लागि अनुमानित बजेट पेश गर्दछु ,

आगामी आ.व. ०७५/०७६ को लागि संघीय सरकारबाट वित्तिय समानीकरण अनुदान बापत रु. १०,१७,००,०००, संशर्त अनुदान बापत रु. १२,४८,००,०००, र राजस्व बाँडफाँड बापत रु. ६,९६,२९,००० प्राप्त हुने अनुमान छ । त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाँड बापत रु. ८९,८८,०००, संशर्त अनुदान बापत रु. १,००,००,००० साथै आन्तरिक श्रोतबाट रु. ९९,३०,४५० (व्याक हो लोडरको भाडा समेत) उठ्ने अनुमान छ भनें प्राकृतिक श्रोतसाधन उपयोग बापत रु. ३,००,००,००० प्राप्त हुने अनुमान छ । उल्लेखित श्रोतहरुबाट आगामी आ.व. मा जम्मा रु. ३५,५०,३९,४५० गाउँपालिका सचित कोषमा जम्मा हुने अनुमान छ । यस बजेट मध्येबाट गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको लागि रु. १६,११,४२,१६० वडा समितिहरुको लागि रु. ३,८०,००,०००, र विषयगत शाखाहरुको लागि रु. १५,५८,९७,२९० विनियोजन गरिएको छ ।

उल्लेखित विनियोजन चालु तर्फ ५२.३१ प्रतिशत र पूँजिगत तर्फ ४७.६९ प्रतिशत हुने देखिन्छ । उल्लेखित बजेट बमोजिम संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु यसै साथ संलग्न पेश गरेको छ ।

आदरणीय सभाका अध्यक्षज्यू लगाएत उपस्थित महानुभावहरु,

यस गाउँपालिकाका विभिन्न बडाहरुबाट छनौट भई आएका विभिन्न विषय र क्षेत्रका योजनाहरु यथाशक्य समेट्ने प्रयास गरिएको छ । ती मध्ये यस गाउँपालिकाका आम नागरिकहरुको माग र चाहना अनुसार मधुमल्लाबाट रमिते जोड्ने सडक र प्राविधिक शिक्षा र क्याम्पसका लागि केही बढी बजेट वाँडफाँड गरिएको छ । गाउँपालिकाका योजनाहरुलाई अझै व्यवस्थित गर्न योजना कार्यान्वयनमा सम्बन्धित सबैसंग समन्वय र सहकार्य गरी समयमा नै नतिजा हाँसिल गर्नका लागि प्रभावकारी संयन्त्र बनाई लागू गरिनेछ ।

आदरणीय सभाका अध्यक्षज्यू लगाएत उपस्थित महानुभावहरु,

अन्तमा आ.व. ०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम र योजना तर्जुमाको प्रक्रियामा आफ्नो सक्रिय सहभागिता जनाई मार्ग निर्देशनका साथै अमूल्य सुभाव गर्नु हुने राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, विषयगत कार्यालय, सरकारी एवं गैर सरकारी संस्था/निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधि, बडा समितिका पदाधिकारी लक्षित वर्गका लगायत विभिन्न समन्वय समितिका पदाधिकारीहरु, राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरु, समाजसेवी तथा बुद्धिजीवीहरु, पत्रकार महानुभावहरु तथा सबै मिडियाका पत्रकारहरु, जेष्ठ नागरिकहरु, वालक्लवका पदाधिकारीहरु लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हृदय देखि नै धन्यवाद दिन चाहान्छु । त्यसै गरी बजेट तर्जुमामा सहयोग गर्ने गाउँपालिकाका कर्मचारी साथीहरुलाई पनि धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण राजनैतिक दल, नागरिक समाज, स्थानीय प्रशासन, गैर सरकारी संघ संस्था, लक्षित समुह तथा आम मिक्लाजुङवासीहरुबाट पर्याप्त साथ, सहयोग र समर्थन रहने अपेक्षा राखेको छ ।

धन्यवाद ।

सरला राई

(उपाध्यक्ष)

२०७५ असार ०८ गते

निर्णय नं. २ : आ.व. ०७५/०७६ का लागि वडा स्तरीय बजेट सिलिङ्डबाट संचालन गरिने गरी निम्नानुसार योजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

आ.व. ०७५/०७६ का लागि वडा स्तरीय बजेट सिलिङ्डबाट संचालन हुने गरी स्वीकृत गरिएका योजनाहरु :

वडा स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. १

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	घुर्पा तेर्से गोगाने सडक कमागत	५,००,०००।
२	ना.स.के. भवन अधुरो बाइसे बस्ती	१,५०,०००।
३	सांगुरी भञ्ज्याड मान्द्रे सडक कमागत	२,००,०००।
४	रचने खा.पा. ट्याङ्की निर्माण	३,००,०००।
५	देउराली बतासे सडक मर्मत	१,५०,०००।
६	लावाटार खा.पा. मर्मत	१,००,०००।
७	साम्बावा खोला पेल्ट्रीक सेट मर्मत	२,००,०००।
८	खोलेडखा मकरा सडक अधुरो	११,००,०००।
९	बुधबारे सार्वजानिक शौचालय निर्माण	२,००,०००।
१०	खोलागाउँ बाइसे भञ्ज्याड सडक	३,००,०००।
११	सुके आहाल वरवोटे जलुकेनी सडक अधुरो	२,००,०००।
१२	सेभेन्यडे एडमेन्टीस चर्च गोगेन घेराबारा	१,००,०००।
१३	कृषि तथा पशु कार्यक्रम	३,००,०००।
१४	खेलकुद	१,५०,०००।
१५	विपद	५,५०,०००।
जम्मा		४५,००,०००।

वडा स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. २

क्र. स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	बिहिबारे पुच्छार देखि साखरे जाने बाटो	१०,००,०००।
२	आदिवासी जनजाती सामुदायिक भवन निर्माण साविक टाडि १ तिल्केनी	२,००,०००।
३	चर्ज/स्याडमी सामुदायिक भवन चर्पी निर्माण	१,००,०००।
४	युवा तथा वालवालिका मैत्री खेल मैदान निर्माण	१,००,०००।
५	वडाका वाटाहरुमा होम पाइप खरिद तथा जडान साविक टाडि ६ मा	५,००,०००।

६	साविक टाडि १ बाटो ट्र्याक सुधार	४,५०,०००।
७	साविक टाडि ७ बाटो ट्र्याक सुधार	५,००,०००।
८	साविक ६ नं. वडा मान ब. मगर को घर उत्तर सामुदायिक सडक सम्म बाटो मर्मत	२,५०,०००।
९	ढाका बुनाइ तथा कटिड सिकाई तालिम	१,००,०००।
१०	साविक टाडि १ खानेपानी मर्मत	२,००,०००।
११	साविक टाडि ६ खानेपानी मर्मत	२,००,०००।
१२	साविक टाडि ७ खानेपानी मर्मत	२,००,०००।
१३	मर्मत कोष	५,००,०००।
१४	व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालन तालिम	२,००,०००।
जम्मा		४५,००,०००।

वडा स्तरिय योजनाहरू : वडा नं. ३

क्र.सं.	योजनाको नाम	लागत
१	बालकल्याण नि.मा.वि. उत्तर पूर्वबाट चुलिपोखरी जाने सडक	१०,००,०००।
२	पुलामी चौक पश्चिम कलभर्ट निर्माण	२,४०,०००।
३	हाउडे चिहान पश्चिम वोके जाने बाटो	१,००,०००।
४	जलुकेनि विच सडक	२,७०,०००।
५	हेड ब. मगरको घर तेसों सडक	१,३०,०००।
६	तटबन्ध तारजाली	१,५०,०००।
७	दरमान राईको घर हुदै बुद्धयौली चौक सम्म रिङ्गरोड	२,४०,०००।
८	लक्ष्म मादेनको घर देखी सुर्यमुखी स्कूल सम्म सडक ग्रामेल	१,८०,०००।
९	हुम पाइप खरिद	३,४०,०००।
१०	धन कुमार तुम्साको घर ठाडो बाटो	१,००,०००।
११	किरातेश्वर हाडसाम माडहिम व्यवस्थापन	४,००,०००।
१२	विपद व्यवस्थापन	२,५०,०००।
१३	मर्मत संभार	१,००,०००।
१४	कृषि तथा पशु तालिम	२,००,०००।
१५	कालिका सा.मा.वि. रंग रोगन	३,००,०००।
जम्मा		४०,००,०००।

वडा स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. ४

निर्धारित वडागत बजेट सीमा भित्रका आयोजनाका लागि

प्राथमिकताक्रम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या
१	सेतीखोला खानेपानी ट्याइकी निर्माण	१५००००	उपभोक्ता समिति	३५८
२	छतरे गाउँ देखि धुम्के सडक ग्रामेल	२५००००	उपभोक्ता समिति	२१५
३	थापा चौक देखि दैतेटार टोड्के जैसीगाउँ सडक स्तरोन्नति	२५००००	उपभोक्ता समिति	४२०
४	हातिमारा देखि क्याम जोड्ने सडक ग्रामेल	४०००००	उपभोक्ता समिति	५४०
५	पंचलाल देखि जनज्योति बोर्डिङ हेन्जन चौक क्याम सडक ग्रामेल	२५००००	उपभोक्ता समिति	१९७
६	हरिसर टोला शिवले सडक मर्मत	३०००००	उपभोक्ता समिति	५५३
७	भक्त बहादुर टोल देखि मुक्तान टोल ठूलो सफेवा जोड्ने सडक मर्मत	१५००००	उपभोक्ता समिति	६१०
८	साने ढाँडे सडक ग्रामेल	२०००००	उपभोक्ता समिति	५३२
९	छत्रपुर खेलमैदान बाट उत्तर पांगे कर्कुसे सडक मर्मत	२५००००	उपभोक्ता समिति	८६७
१०	ठूलो ढाँडे खानेपानी अधुरो टंकी निर्माण	१५००००	उपभोक्ता समिति	३४६
११	जारीवाल टोला देखि खाँकरबारी जाने सडक मर्मत	१५००००	उपभोक्ता समिति	५७४
१२	फेदी चौक देखि सिंधुरे बतासे हुदै रमिते जोड्ने सडक	२०००००	उपभोक्ता समिति	६७५
१३	वडा भरीको मर्मत संभार तथा विपद् व्यवस्थापन	५०००००	उपभोक्ता समिति	५६८
१४	होमपमझप खरिद तथा जडान	३०००००	उपभोक्ता समिति	३४२
१५	मिक्लुक जरुवा देखि सफेवा फेदी चौकबाट पंचमी सिमसार जोड्ने सडक मर्मत	१००००००	उपभोक्ता समिति	३२६

वडा स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ५

क्र.सं.	योजनाको नाम	रकम	कैफियत
१	धानखेती-बेलटार-ठूलो साम्लिगां हुँदै सानो साम्लिगांसम्म बाटो मर्मत तथा ग्राभेल	१३,००,०००।	
२	जोगिटार लिगें बाटो ग्राभेल	६,००,०००।	
३	टोलमा ५० को टक्सिमिटर सहित ४ लाइन बिद्युत जडान सहित बिद्युत विस्तार योजना	५,००,०००।	
४	खोलिटारबाट क्षत्रपुर जाने बाटो मर्मत योजना	२,००,०००।	
५	५सोल्टी खोला पुलमुनी खोला तटबन्धन योजना	१,५०,०००।	
६	लाल वस्ती बृक्षरोपण सहित तटबन्धन योजना	२,००,०००।	
७	ठूलो गौमती वस्ती तटबन्धन योजना	२,००,०००।	
८	खेलकुद विकास योजना	१,००,०००।	
९	आयआर्जन बृद्धि गर्न महिलाहरूका लागि सीपमूलक कार्यक्रम	२,००,०००।	
१०	सानो साम्लिगां क्षत्रपुर जाने बाटा	२,००,०००।	
११	धानखेती खाने पानी मुहान घेरावेरा	१,००,०००।	
१२	योजना अनुगमन तथा विपद व्यवस्थापन	१,५०,०००।	
१३	आँपटार बाटो ग्राभेल	१,००,०००।	
जम्मा		४०,००,०००।	

वडा स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ६

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	गरीवी निवारण केरा, बेसार खेती लालमाटी खाकरबारी	२,००,०००।
२	उत्पादक मूलक पाडा पाडि पालन शान्ति टोल, कसेनी	२,००,०००।
३	आम्दानी र रोजगार - बाँध संरक्षणको लागी वाँस र अन्य बृक्षा रोपण बकाहा खोला बाँध संरक्षण, बेतेनी	२,००,०००।
४	आँपझोला खेल मैदान निर्माण र खेलकुद संचालन	२,००,०००।

५	कालीदह रीडरोड सडक ग्रामेल	१,००,०००।
६	कान्छिचौक लालमाटी सडक ग्रामेल ड्रेन सहित (जम्मा लागत १२,००,०००।) चार लाख उपभोक्ताले व्यहोने।	८,००,०००।
७	सडक स्तर उन्नति तथा मरमत सम्भार	५,००,०००।
८	बकाहा नुनसरी पूर्वतर्फ खोला नियन्त्रण गरी बृक्षा रोपण गर्ने	१०,००,०००।
९	सानो बकाहा नियन्त्रण	५,००,०००।
१०	मिक्लु खोला नियन्त्रण	१,००,०००।
११	सफेवा खोला नियन्त्रण	१,००,०००।
१२	मगर खोला नियन्त्रण	१,००,०००।
१३	ह्युम पाईप खरिद	५,००,०००।
जम्मा		४५,००,०००।

वडा स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ७

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	बेलगैडे मलामी टहरा बाटो मर्मत तथा कल्भर्ट संरक्षण	१,७०,०००
२	टाँडी रोड देखि उत्तर रिसोट चौक सम्म बाटो मर्मत	१,००,०००
३	मलामी टहरा मर्मत तथा पानी, शौचालय व्यवस्थापन	२,९०,०००
४	कृषि मार्ग सिसौली बाटो मर्मत	१,००,०००
५	गाउँधर किलोनिक मर्मत	१,००,०००
६	जयलाल राईको घर देखि चन्द्रमान मुखियाको घर सम्म बाटो मर्मत	१,००,०००
७	देवीस्थान पर्यापर्यटन विकास	५,००,०००
८	वडा नं. ७ मा सार्वजनिक ठाउँहरुमा सडक बत्ती	२,००,०००
९	मनोहर मा.वि.को पूर्व पट्टीको ठाडो बाटो मर्मत	१,००,०००
१०	वडा नं. ७ मा ३६ बिगा तथा बाटोहरुमा कल्भर्ट निर्माण	४,००,०००
११	लेखनाथ पुस्तकालय तथा खेलकुद	२,५०,०००
१२	महिलाहरुका लागी ३/३ महिना सिलाई कटिङ तथा उद्घोषण तालीम	३,४०,०००
१३	कृषि करेसा बारी तथा दलित बर्गलाई आय मुलक कार्यक्रम	२,००,०००
१४	विपद व्यवस्थापन	१,५०,०००
१५	धन बहादुर खडगीको घरदेखि उत्तर मातृका गङ्गतौलाको घर सम्म ड्रेन निर्माण	१०,००,०००।
जम्मा		४०,००,०००।

वडा स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ८

निर्धारित वडागत वजेट सीमा भित्रका आयोजनाको लागि

प्राथमिकतात्र रम	आयोजनाको नाम	आयोजना संचालन हुने स्थल	अनुमानित लागत	लाभान्वित जनसंख्या
---------------------	--------------	-------------------------------	------------------	--------------------

आर्थिक विकास

१	कृषि तथा पशु विकासको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन	वडा भरी	१०,००,०००/- (दश लाख मात्र)	
२	औजार सहितको आरन निर्माण		१,००,०००/- (एक लाख मात्र)	
३	वाल उधान केन्द्र निर्माण		४,०००,०००/- (चार लाख मात्र)	

सामाजिक विकास

१	प्लाष्टिक मूर्ति वडा घोषणा	वडा	१,५०,०००/- (एक लाख पचास हजार मात्र)		
२	लक्ष्मी तथा शिव मन्दिरमा घेरावारा	वडा	२,००,०००/- (दुइ लाख मात्र)		
३	दुर्गा तथा शिव मन्दिरको सभाहलमा रंगरोगन तथा कुर्झी खरिद		१,००,०००/- (एक लाख मात्र)		
४	खेलकुद कार्यक्रम	वडा ८	१,००,०००		

पूर्वाधार विकास:

१	राम्री खोलामा पूल निर्माण		विस लाख भन्दा माथि			
---	------------------------------	--	-----------------------	--	--	--

२	वगैचा राम्री खोला हुदैं स्कूल डार्डासडकसम्म र वगैचा मूलसडक सामूदायिक वन देखि इलामसिमानासम्मको सडक डेनसहित ग्रेभल साभेदारीमा (६०/४०मा)		१०,००,०००/- (दश लाख मात्र)		वडावाट	
३	रचि सडक हुदैं प्रवेश कुवर्चको घरसम्मको वन सिमानामा पर्ने सडक सडकमा ग्रेभल		२,००,०००/- (दुई लाख मात्र)			
४	विधुतीकरण		१,००,०००/- (एक लाख मात्र)			
५	ह्युम पाइप खरिद		२,००,०००/- (एक लाख मात्र)			
६	यलम्बर चोकमा राउण्ड बोर्ड		१,००,०००			

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१	विपद व्यवस्थापन		१,००,०००/- (एक लाख मात्र)			
---	-----------------	--	---------------------------	--	--	--

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१	सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक परीक्षण तथा कार्यक्रम खर्च		१,००,०००/- (एक लाख मात्र)			
२	कार्यालय व्यवस्थापन खर्च		१,५०,०००/- (एक लाख पचास हजार मात्र)			

वडा स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ९

सि.न.	योजनाको नाम	कुल लागत
१.	पिपलचोकबाट कल्पे जाने बाटोमा दुबै तर्फ ड्रेन निर्माण	१०,००,०००।
२.	बकाह खोला तटबन्धन	५,००,०००।
३.	मावा खोला तटबन्धन	२,००,०००।
४.	विपद व्यवस्थापन	५,००,०००।
५.	मर्मत सम्भार	५,००,०००।
६.	पोल खरीद	३,००,०००।
७.	रत्न सरको घर दक्षिण नाला र २० फुटे बाटो ग्रावेल	१,००,०००।
८.	होम पाईप खरिद	३,००,०००।
९.	क्षमता विकाश कार्यक्रम	२,००,०००।
१०.	कसेनी जाने सडक तुलसा कार्कीको खेत बाट दिपक तिम्सिनाको घर सम्म सडक ग्रामेल (स्तरउन्ती)	२,००,०००।
११.	मदर ईडलिस स्कुल देखि दक्षिणको बाटो स्तरउन्ती	२,००,०००।
जम्मा		४०,००,०००।

निर्णय नं. ३ : आगामी आ.व. ०७५/०७६ का लागि गाउँपालिका स्तरबाट संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रम र बजेट निम्नानुसार निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो ।

मिक्लाजुड गाउँपालिकाको लागि आ.व. ०७५/०७६ मा गाउँपालिका स्तरबाट संचालन गरिने स्वीकृत बजेट, योजना तथा कार्यक्रमहरू :

खर्च	१९,३५,९४,४५०। (विषयगत शाखाको निश्चित तर्फको रकम, कार्यपालिका तर्फको चालु र पूँजिगत तर्फको रकम)		
सि.नं.	शिर्षक	अनुमानित बजेट सिलिङ	कैफियत
१	चालु खर्च	४,७४,३०,४५०।	
२	विपद व्यवस्थापन कोष	२०,००,०००।	
३	मर्मत सम्भार कोष	४५,००,०००।	
४	शिक्षा विकास कार्यक्रम	१,८६,१८,२९०।	
५	स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रम	६३,०९,०००।	
६	कृषि विकास कार्यक्रम	३७,६०,०००।	
७	पशु विकास कार्यक्रम	२२,०६,०००।	
८	महिला तथा बालबालिका तर्फका कार्यक्रम	१५,५९,०००।	

१	साभेदारीका लागि	१,५०,००,०००।	
१०	गाउँपालिका गौरवका आयोजनाहरु	२,००,००,०००।	
११	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	४०,००,०००।	
१२	वडा कार्यालय भवन निर्माण (क्रमागत)	१,२०,००,०००।	
१३	वडा कार्यालय भवन निर्माण, वडा नं. ६,७ र ९	१,५०,००,०००।	
१४	पूँजिगत अध्ययन तथा परामर्श सेवा	३०,००,०००।	
१५	खेदकुद विकास कार्यक्रम	७,००,०००।	
१६	पर्यटकीय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	३०,००,०००।	
१७	बजार व्यवस्थापन कार्य	१८,००,०००।	
१८	सवारी साधन खरिद (चार पाइँगे र दुई पाइँगे)	४५,००,०००।	
१९	फोहोमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम	५,००,०००।	
२०	फर्निचर तथा मेसिनरी औजार	१०,००,०००।	
२१	माने चोक देखि संगम चौक सडक मर्मत, वडा नं. ४	४,००,०००।	
२२	अन्य प्रबद्धनात्मक कार्यक्रम	२,६३,११,७१०।	
जम्मा		१९,३५,९४,४५०।	

माथि विनियोजन गरिएको लक्षित वर्ग तर्फको रु. ४०,००,०००। (रु. चालीस लाख मात्र) मध्येबाट निम्न लक्षित समूहलाई निम्नानुसार रकम उपलब्ध गराई कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वय गर्ने निर्णय गरियो ।

सि.नं.	लक्षित वर्ग	विनियोजित रकम	कैफियत
१	महिला लक्षित कार्यक्रम	८,००,०००।	
२	आदिवासी, जनजाति लक्षित कार्यक्रम	६,००,०००।	
३	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	६,००,०००।	
४	दलित लक्षित कार्यक्रम	५,००,०००।	
५	जेठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम	७,००,०००।	
६	अपांग लक्षित कार्यक्रम	४,००,०००।	

७	विपन्न लक्षित कार्यक्रम	४,००,०००।	
जम्मा		४०,००,०००।	

निर्णय नं. ४ : यस गाउँपालिका अन्तर्गत विषयगत शाखाहरु स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पशु सेवा, महिला तथा बालबालिकाबाट सशर्त अनुदान, वित्तीय समानिकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँड, प्राकृतिक श्रोतको उपयोग लगायतका श्रोतबाट आगामी आ.व. ०७५/०७६ का लागि तयार गरी पेश भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यपालिकाले निर्णय गरी मिति : २०७५ साल असार १८ गते सभाका उपाध्यक्ष श्री सरला राईले पेश गर्नु भएकोमा संसोधन सहित उक्त योजना तथा कार्यक्रमहरु पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

विषयगत शाखाहरुको बजेट र कार्यक्रम निम्नानुसार छ :

निर्णय नं. ५ : गाउँ कार्यपालिकाको लागि आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा खर्च हुने गरी निम्नानुसार चालु खर्च र खर्च शिर्षकलाई पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

आ.व. २०७५/०७६ सालको प्रस्तावीत चालु तथा पूँजिगत खर्च को विवरण				
		आ.व. ०७४/०७५ को यथार्थ खर्च	आ.व. २०७५/७६ को प्रस्तावित	आ.व. ०७५/०७६ को संशोधित खर्च
१) चालु तथा प्रशासनिक खर्च				
२.०९.०९	तलब		९४,००,०००।००	
२.०९.३	कर्मचारी कल्याण कोष		५००,०००।००	
२.०९.३	सरुवा भ्रमण खर्च		५०,०००।००	
२.०२.९	महंगी भत्ता		९,०४०,०००।००	
२.०२.२	अन्य भत्ता(पदाधिकारीहरुको र कर्मचारीको इन्सेन्टिभ सुविधा समेत)		९०,०००,०००।००	
२.०२.३	बैठक भत्ता		९,०००,०००।००	
२.०९.४	पोशाक		५००,०००।००	
२.०९.६	औषधि उपचार खर्च			(
२.०९.८	तालिम कार्यक्रम खर्च		९००,०००।००	
२.०२.१	धारा तथा विघुत		३००,०००।००	
२.०२.२	संचार महसुल		५००,०००।००	
२.०२.३	कार्यालय सम्बबन्धी खर्च (वडा कार्यालय समेत)		४,०००,०००।००	
२.०४.१	घर भाडा		३००,०००।००	
२.०४.२	अन्य भाडा (जीप भाडा समेत)		९,५००,०००।००	

२.०२.५	मर्मत सम्भार		9,000,000/100	
२.०२.६	इन्धन		2,000,000/100	
२.०६.३	इन्धन अन्य प्रयोजन (सुरक्षा निकायलाई समेत)		250,000/100	
२.०२.७	सेवा तथा परामर्श खर्च		8,200,000/100	
२.०८.	विविध खर्च		9,400,000/100	
३.०४	न्यायिक समिति सञ्चालन खर्च		990,850/100	
४.०४	अन्य कार्यक्रम खर्च		3,000,000/100	
४.०५.०१	कार्यक्रम भ्रमण खर्च		9,000,000/100	
४.०५.०३	अन्य भ्रमण खर्च		500,000/100	
चालु तथा प्रशासनिक खर्चको कूल जम्मा			४७,४३०,४५०/100	(

निर्णय नं. ६ : सभाका उपाध्यक्ष र कार्यपालिकाका विभिन्न समितिका संयोजकहरुबाट पेश भएको निम्न विधेयकहरु तथा कार्यविधिहरु गाउँसभाबाट पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

१. आर्थिक विधेयक, २०७५
२. विनियोजन विधेयक, २०७५
३. आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्ने विधेयक, २०७५
४. कृषि व्यवसाय प्रबद्धन विधेयक, २०७५
५. सहकारी विधेयक, २०७५
६. प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) विधेयक, २०७५
७. स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
८. शैक्षिक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५

निर्णय नं. ७ : गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, गाउँसभा सदस्यहरुको सेवा सुविधा प्रदेश कानूनले तोके बमोजिमको अतिरिक्त यस अधि संघीय सरकारले तोके बमोजिम हुने गरी उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ८ : यस गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत प्राविधिक सहायक भवानी ढकाललाई आगामी साउन १ गते देखि लागू हुने गरी सहायक स्तर चौथो तहले पाउने न्यूनतम तलब पाउने गरी उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ९ : गाउँकार्यपालिका, वडा कार्यालयहरु, विषयगत शाखाहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुलाई यस अधि खाजा खर्च बापत उपलब्ध गराईदै आएको दैनिक रु. १५०। मा रु. ३०। बृद्धि गरी रु. १८०। पुऱ्याउने र करार सेवामा कार्यरत कार्मचारीहरुलाई मासिक रु. १००। प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १० : वडा कार्यालय मार्फत वस्ती स्तरबाट योजना छनौट भई आएका निम्न योजना तथा

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	लावाखोला पक्कि पुल निर्माण योजना	२,५०,००,०००
२	आइतबारे मिक्लाजुड पर्यटकिय सडक योजना	
३	आइतबारे बर्से ईलाम सडक योजना	
४	आइतबारे बजार क्षेत्र ढल निकास डेन निर्माण तथा सडक निर्माण योजना	२०,००,०००
५	थोलेचौर किंरात राई सांस्कृतिक संग्राहलय भवन निर्माण योजना अधुरो	१०,००,०००
६	आदिवासी जनजाती तथा दलित कम्प्युटर तालिम	७०,००,०००

कार्यकमहरु प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष माग गर्ने गरी गाउँसभाबाट पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

गाउँपालिका स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. १

७	थलेचौर भ्युटावर निर्माण योजना	२०,००,०००
८	ज्यामिरे कोलबोटे फुडनाम सडक योजना	

गा.पा. स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. २

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	सुखध्वज लिम्बूको घर उत्तर शिवालय मन्दिर हुदै किरात चौक बाट निशेलुड पर्यटन मार्ग जाने बाटो ए ग्रेट ग्राभेल ट्रायाक विस्तार	५२,००,०००
२	मिक्लाजुड गा.पा. बाट बेलगौडे हुदै चुलिपोखरी पर्यटन क्षेत्र जाने सडक (वहु वर्षे योजना)	८९,००,०००
३	चुलिपोखरी पर्यटन क्षेत्र विकाश भर्ना/पोखरी (वहु वर्षे योजना)	८८,००,०००
४	विपन्न दलित आय आर्जन सिप मुलक तालिम सिलाई कटाई ढाका वुनाई	२,१०,०००
५	छात्र छात्रा खाजा नास्ता कार्यक्रम	३,००,०००
६	विद्युत विस्तार वडा मटी	२६,५०,०००
७	मगर खोला पक्की पुल	१,५०,००,०००
८	हर्दिया खोला पक्की पुल	१,५२,००,०००
९	फेदापे खोला पक्की पुल	५,००,००,०००
१०	नुनसरी सुडी पक्की पुल	५,००,००,०००
११	जाति फुल्ला भोलुङ्गे पुल	१,५५,००,०००
१२	चुली पोखरी कुवा पानी सडक ग्राभेल	१,००,००,०००
१३	मगर खोला भोलुङ्गे पुल	११,१०,००,०००

१४	रचना साखरे खोला स्थायी तटबन्धन	४,००,००,०००।
----	--------------------------------	--------------

गा.पा. स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. ३

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	महिला उद्योगण तालीम	३,००,०००
२	सिलाई बुनाई कटिड तालीम	३,००,०००
३	गुडिया बनाउने तालीम	३,००,०००
४	अगरबत्ति बनाउने तालीम	४,००,०००
५	ढाका बुनाई व्याग भोला बनाउने तालीम	३,००,०००
६	बांसको मुडा बनाउने र रह्याक बनाउने तालीम	२,००,०००
७	महिलाको आड खस्ने (तल्लो पेट) को शिविर	२,००,०००
८	जेष्ठ नागरिकलाई तिर्थयात्रा कार्यक्रम	२,००,०००
९	कृषिका विभिन्न उन्नत जातका वित्तविजन वितरण	३,००,०००
१०	पशु तालीम उन्नत जातको बित्र बोका (वोयर्स) ,राङ्गा, गोरु वितरण पशु शिविर	५,००,०००
११	लामखुट्टे बाट बच्च सुपानेट भुल वितरण	५,००,०००
१२	एच.आई.भी. एडस र लागु औषद दुर्व्यसनी तालीम	२,००,०००
१३	वैदेशिक रोजगारमा जानेका परिवारका सदस्यलाई तालीम	२,००,०००
१४	त्रिवेणी खा.पा. मर्मत	५,००,०००
१५	वडहेर खा.पा. मर्मत	३,००,०००
१६	मिक्लु खा.पा. मर्मत	४,००,०००
१७	कैदले खा.पा. मर्मत	४,००,०००
१८	स्कीम नं. १ खा.पा. मर्मत	३,००,०००

पूर्वाधार तर्फ :

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	तोरकछकी टोल जाने बाटो	११,००,०००
२	जनजाती चौक देखी बाखी चौक जोड्ने सडक	८,००,०००
३	पुलामी चौक पूर्व नैन चौक सम्म सडक	८,००,०००
४	एकता मार्ग हरी मगरको घरदेखी हुलाक सम्म	७,००,०००
५	धोवेन देखी टुकुरे जाने सडक	५,००,०००
६	दरमान राईको घरदेखी बिमला चौक सम्म	१५,००,०००
७	निसेलुड पर्यटन क्षेत्रमा फलैचा निर्माण	१०,००,०००
८	ख्यर चौक देखी अर्जुनसिं लिडेनको घर सम्म जाने	९,००,०००

	सङ्केत	
९	निसेलुङ पर्यटन क्षेत्र देखी हिम पाखेलको घर सम्म पदमार्ग	३,००,०००
१०	याम चौक देखी याम धमलाको घर हुँदै वडा नं. ४ जोड्ने सङ्केत	६,००,०००
११	ब्रह्मलाल अधिकारीको घरदेखी प्रदेश मिमको घरदेखी संगम चौक सङ्केत	६,००,०००
१२	प्रस्तावित स्वा.चौ. हुँदै तेस्रो फाल्नुन्द मार्ग	७,००,०००
१३	लाहुरे खोल्सी कलभर्ट	१५,००,०००
१४	धोवेनी बजार कलभर्ट	१५,००,०००
१५	बोके देखी रञ्जु मगरको घर छेउ कलभर्ट	१०,००,०००
१६	अधुरो निसेलुङ भ्युटावर निर्माण	१,००,००,०००
१७	अधुरो पशु सेवा भवन निर्माण	८,००,०००
१८	पुरानो स्वा.चौ. मा सर्पदंश भवन मर्मत	७,००,०००
१९	अधुरो जलेश्वरी शिवालय भवन मर्मत	१०,००,०००
२०	चुरफेदी सहकारी रंगरोगन	१०,००,०००
२१	बालकल्याण निमावि खा.पा. रंगरोगन डेस्कबेन्च	७,००,०००
२२	सूर्यमुखी स्कूल घेरावारा	३,००,०००

साझेदारी तर्फ :

क्र.सं.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	कालिका सा.मा.वि. शैक्षिक तथा भौतिक पूर्वाधार	३५,००,०००
२	लाहुरे खोल्सी कलभर्ट	२०,००,०००
३	पेन्टीकृष्ण चर्च	३०,००,०००

ग.पा. स्तरीय योजनाहरू

वडा नं. ४

योजनाहरू : अर्थक विकास

प्राथमिकताक्रम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या
१	व्यवसायी खोसानी खेती विरुवा वितरण	२०००००	उपभोक्ता समिति	३००
२	व्यवसायी केरा खेती विरुवा वितरण	२०००००		२२०
३	व्यवसायी बंगुर बाखा तथा कुखरा अनुदान कार्यक्रम	२०००००		१७०

सामाजिक विकास

प्राथमिकताक्रम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या
१	अपांग भएका व्यक्तिहरुको सीप विकास कार्यक्रम	२५००००	उपभोक्ता समिति	३४५
२	महिला आमा बच्चा सुरक्षा कार्यक्रम	२०००००	उपभोक्ता समिति	४२०
३	लागु औषध दुर्घटसन विरुद्धको सचेतना कार्यक्रम तथा छात्रा विद्यार्थी विपद् व्यवस्थापन	२०००००	उपभोक्ता समिति	२३०
४	युवा सिर्जना रोजगार तथा सीप विकास कार्यक्रम	२९८०००	उपभोक्ता समिति	

पूर्वाधार विकास

प्राथमिकताक्रम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या
१	सिर्जना रोड मर्मत	४५००००	उपभोक्ता समिति	१६०
२	साम्लिङ्ग कर्कुसे सडक मर्मत	१००००००	उपभोक्ता समिति	४२८
३	सिर्जना प्रा वि घेराबारा पक्की गेट	४२५०००	उपभोक्ता समिति	४६५
४	सरस्वती मा वि घेराबारा पक्की गेट	१०५००००	उपभोक्ता समिति	७६४
५	पञ्चकन्या प्रा वि र देवकोटा प्रा वि खापा मर्मत	३५००००	उपभोक्ता समिति	६५४
६	स्वस्थ्य चौकी मर्मत चेन गेट प्रवेशद्वार	२७५०००	उपभोक्ता समिति	५६३
७	बालबालीका मैत्री फुटबल खेल मैदान छत्रपुर राँके डाँडा लामिआहाल	९५००००	उपभोक्ता समिति	२५४
८	दलित जेष्ठ नागारिक आश्रम निर्माण	११०००००	उपभोक्ता समिति	४५०

गाउँपालिका स्तरीय दुई वा सो भन्दा बढी छुने योजना

प्राथमिकताक्रम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या
१	सामिलडबाट फेदी चौक हुँदै वडा नं. ३ चौतारा देखि वडा नं. २ सिम्बले जोड्ने सडक	५६०००००	उपभोक्ता समिति	६५००

गाउँपालिका स्तरीय योजना : वडा नं. ५

क्र.सं.	योजनाको नाम	रकम	कैफियत
१	धान खेतीमा टर्जिसमिटर फोफेस जडान	१०,००,०००।	
२	फोकेभीर सडक मर्मत योजना	३०,००,०००।	
३	वडागत बृहत खानेपानी योजना	१,००,००,०००।	
४	विद्यालय स्तरोन्तती कार्यक्रम	२२,००,०००।	
५	खोला तटबन्धन	१५,००,०००।	
	जम्मा	१,७७,००,०००।	

गा.पा. स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ६

क्र.स.	योजनाको नाम	कुल लागत
१	बकाहा नुनसरी खोलाको पश्चिम तर्फ रचना देखि बेतिनि सम्म नदी नियन्त्रण	३०,००,०००।
२	महिला आर्थिक तथा जिविकोपार्जन	२,००,०००।
३	जनजाति उद्यमी विकास	२,००,०००।
४	दलित जिविकोपार्जन कार्यक्रम	२,००,०००।
५	जेष्ठ नागरिक सम्मान	२,००,०००।
६	अशक्त अपांग पहिचान गरी अति आवश्यक सामग्री खरिद गरी वितरण	२,००,०००।
७	विद्यालयहरू मार्फत बालबालिकालाई पोष्टिक आहारा व्यवस्था गरी खेलकुद सामग्री खरिद	२,००,०००।
८	बेतिनि सिमसार संरक्षण तथा पर्यटन विकास	३०,००,०००।
९	वडा नं. ६ र ९ को शान्तिटोल देखि कसेनी सम्म सिंचाई	२५,००,०००।
१०	रचना खाबेखोडा सिंचाई योजना	२२,००,०००।

११	लालमाटी खाकरबारी कालिभोडा सिंचाई योजना	३०,००,०००।
१२	उर्लाबारी भारसाँदी कसेनी खाबेभोडा बाभोखेत हुँदै चुलिपोखरी पर्यटकीय सडक	८०,००,०००।
१३	किसानचोक कान्छीचोक लालमाटी रमिते सडक	७०,००,०००।
१४	बकाहा नदी नियन्त्रण दुबै तर्फ कंकिट बाँध निर्माण	५०,००,००,०००।
१५	लालमाटी खाकरबारी खानेपानी योजना	४,५०,००,०००।

गा.पा. स्तरीय योजनाहरू : वडा नं. ७

सि.नं.	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	कैफियत
१	आदर्श टोल नविन घिमिरेको घर देखी उत्तर गणेश घर सम्म दुबै पट्टी ढ्रेन		
२	भगवती मा.वि. देखी बेलगैडे सम्म कालो पत्रे		
३	चैन पुरे गौडा देखी ६ नं. जोड्ने ग्याङ्गीमा पुल		
४	वडा नं. ७ मा भएको अवेस्थित बेलगैडे, नाइटेपानी मा रहेको मासुपसल (पशु बधाशाला) लाई व्यवस्थित गरन	रु. १०,००,०००	
५	मधुमल्ला मिक्लाजुडको केन्द्र भएको कारणले अहिले सम्म पनि कुनै किसिमको सभा हल, सामुदायिक भवन नभएको र मि.गा.पा. का. वडा नं. ७ मा रहेको सर्पदंश को जग्गामा कुनै भवन संरचना नभएको हुनाले सो ठाउँको जमिन दाता ले पटक पटक आइरहेको हुनाले सो ठाउँमा संस्थालाई जमिन दिएर पनि कुनै संरचना नबनाएको हुनाले फेरी पनि फिर्ता माग गर्ने वा अन्य कुनै सुकुम्बासीलाई बसाउने भनी रहेको हुदौ सो ठाउँमा आवस्यक महशुस गरी सामुदायिक भवन बनाउनु पर्ने आवाश्यक ।		

गाउँपालिका स्तरीय योजना : वडा नं. ८

प्राथमिकता क्रम	आयोजनाको नाम	आयोजना संचालन हुने स्थल	अनुमानित लागत	लाभान्वित जनसंख्या
१	राम्री खोलामा पुल निर्माण	वडा नं. ८		

२	मावा खोलामा दिगो तटवन्धन	वडा नं. ८	
३	कृषि वस्तुको संरक्षणको लागि कोल्ड स्टोर स्थापना	वडा नं. ८	
४	चोकर उधोगको स्थापना	वडा नं. ८	
५	लक्षित वर्गको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन	वडा नं. ८	

गाँउ पालिका स्तरीय योजनाहरु : वडा नं. ९

सि.न.	योजनाको नाम	कुल लागत
१.	विश्व शान्ति सामुदायिक भवन	२०,००,०००।
२.	महेश चोक पश्चिम पटि रामी खोलामा कल्भट निर्माण	२०,००,०००।
३.	पेट्रोल पम्प छेउको मुल सडकमा कल्भट निर्माण	२०,००,०००।
४.	फिलिम लाईन पछाडीको हे.पो. लाईनको बाटोमा कल्भट निर्माण	२०,००,०००।
५.	राम चन्द्र शर्माको घर पश्चिम रामी खोलामा कल्भट निर्माण	२०,००,०००।
६.	वडा न. ९ र ७ को सिमनामा रहेको कल्भटको जिर्ण अवस्था भएकोले नँया कल्भट निर्माण (टाडि रोड)	३०,००,०००।
७.	महिला शसक्तिकरण कार्यक्रम	२,००,०००।
८.	बृद्ध बृद्धा कार्यक्रमको अधुरा भवन निर्माण	५,००,०००।
९.	अपाडगको अधुरो भवन निर्माण	५,००,०००।
१०.	राउण्ड अवाउट निर्माण	३,००,०००।
११.	आदिवासी जनजातीको कार्यक्रम	२,००,०००।
१२.	दलित समुदायले माग गरेको कार्यक्रम	२,००,०००।

निर्णय नं. ११ : आ.व. ०७४/०७५ को लागि गाउँसभाबाट पारित भएका तर विभिन्न कारणले कार्यान्वयन हुन नसकेका वा कार्यान्वयनको कममा रहेका निम्न आयोजना तथा कार्यक्रमहरु आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा कार्यान्वयन गर्ने गरी निरन्तरता दिने निर्णय गरियो । तपसिलमा उल्लेख भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु मध्ये सम्झौता भई कार्यान्वयन हुँदै गरेको हकमा विनियोजित बजेट मध्ये

आ.व. ०७४/०७५ मा भुक्तानी भई बाँकी रकम मात्र आगामी आ.व. मा कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिने समेत निर्णय गरियो ।

सि.नं.	आयोजनाको नाम	लागत अनुमान	कैफियत
१	वडा कार्यालय भवन मर्मत, वडा नं. १	२७,७४,६२४।	
२	कुइनेटार कुलो माथि स्त्याब निर्माण, वडा नं. १	५,००,०००।	
३	मगर खोलामा पक्की पुल निर्माण, वडा नं. ६	७०,००,०००।	
४	निशेलुड भ्यू टावर निर्माण, वडा नं. ३	४,२८,१२३।	
५	चुलीपोखरी मार्ग लाहुरे खोल्सी पक्की कल्घट निर्माण, वडा नं. ३, आ.व. ०७४/७५ को साझेदारी तर्फको	१,००,०००।	
६	सानो बकाहा पश्चिम किनारा तटबन्धन निर्माण, वडा नं. ६	१,००,०००।	
७	सानो बकाहा पूर्वी किनारा तटबन्धन निर्माण, वडा नं. ६	१,००,०००।	
८	ठुलो बकाहा पूर्वी किनारा तटबन्धन निर्माण, वडा नं. ६	५,००,०००।	
९	देवकोटा मा.वि. गेट निर्माण, वडा नं. ८	१,००,०००।	
१०	ओम शान्ति उत्तर भगवती मा.वि. सम्म ड्रेन निर्माण र कालोपत्रे वडा नं. ९ (साझेदारी)	२०,००,०००।	
११	ओम शान्ति दक्षिण भगवती मा.वि. सम्म ड्रेन निर्माण र कालोपत्रे वडा नं. ९ (साझेदारी)	२,७५,७२९।	
१२	पुरानो गा.पा. भवन ट्रस निर्माण, वडा नं. ९	६,८४,२३४।	
१३	मानेडाँडा सुन्दरी चौक सडक स्तरोन्नती, वडा नं. ३ (साझेदारी)	७,००,०००।	
१४	हिले खोल्सी कल्घट निर्माण, वडा नं. ६ (साझेदारी)	५,००,०००।	

निर्णय नं. १२ : यस गाउँपालिका अन्तर्गतका निम्न योजना तथा कार्यकमहरु कार्यान्वयनको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष प्रस्ताव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

प्रदेश सरकारमा पठाउने योजना

क्र.सं.	योजनाको नाम	प्रस्तावित रकम
१	लावा खोला खानेपानी योजना मिक्लाजुड गा.पा. वडा नं. १, २, ३, ४, ६	
२	चुली पोखरी पर्यटकीय स्थल निर्माण	

३	किसान चौक टाँडी रमिते कालोपानी ढाक्रेगौज रवि रत्नकुमार वान्तवा सडक निर्माण	
४	मंगलवारे धानखेती सामलिङ आइतबारे मिक्लाजुड पर्यटकीय सडक डि.पि.आर. सहित निर्माण	
५	मधुमल्ला बजार वडा नं. ९ र ७ कालोपत्रे	
६	गा.पा. पूर्वको सडक डेन सहित मनोहरा जनता मा.वि. सम्म र बजारबाट नाइटेपानी देखि सामुदायिक वनको कार्यालय सम्म डेन निर्माण सहित कालोपत्रे सडकको निर्माण	
७	लावा खोला पुल वडा नं. १	
८	आँपखोला भोलुझ्गे पुल वडा नं. ४ र ६	
९	माने कालीझोड लालमाटी सफेवा फेदी चौक सम्म डि.पि.आर. सहित सडक निर्माण	

संघमा पेश गर्ने योजना

क्र.सं.	योजनाको नाम	प्रस्तावित रकम
१	जोतभोग र बसोबास गरेको जमिनको स्वमित्व दिने सम्बन्धमा	
२	बक्राहा खोला र मावा खोला दिगो तटबन्धन	
३	मिक्लाजुड पर्यटकीय स्थल निर्माण गर्न गा.पा. बाट बनेको, सडक फेदी सम्म पुग्न ट्रायाक ३ कि.मि. छ, त्यो सडकलाई पर्यटकीय सडक बनाई कार्यक्रम बनाउस्	
४	वडा नं. १ लाई जडिबुटी र पर्यटकीय पकेट क्षेत्र बनाउने कार्य	
५	वडा नं. २, ३, ४, र ५ लाई पशुपालन र खाद्यान्न उत्पादनको पकेट क्षेत्र बनाई कृषि कार्यक्रम बनाउन पहल होस्	
६	वडा नं. ६, ७, ८ र ९ लाई कृषि क्षेत्रमा माछा, तरकारी, खाद्यान्न उत्पादन पकेट क्षेत्र बनाउन पहल होस्	
७	रवि मधुमल्ला सडक लाई बजेटको व्यवस्था होस्	
८	मधुमल्ला बाट टाँडी, रमिते, कालोपानी इलाम हुदै पाँचथर रवि सडक सधिय सरकारबाट बजेटको व्यवस्था गर्न पहल होस्	
९	किसान चौक टाँडी रमिते सडक निरन्तरताको लागि बजेट व्यवस्था होस्	
१०	मंगलवारे धानखेती सामलिङ कर्कुसे रमिते मिक्लाजुड सडकलाई पर्यटकीय सडकको रूपमा विस्तार गर्न बजेटको व्यवस्था होस्	
११	बक्राहा खोलामा मधुमल्ला को ९, ६, ५ हुदै लेटाड जोड्ने सडकको कलेमा पुलको व्यवस्था	
१२	मिक्लाजुड हस्पिटल निर्माण गर्न व्यवस्था	
१३	मिक्लाजुड प्राविधिक शिक्षा संचालन गर्न कालिका मा.वि मा संचालन होस्	

१४	मिक्ताजुड क्याम्पस संचालन गर्न सुरु गर्ने पूर्वाधार तयार भएको छ त्यसलाई यसै शैक्षिक सत्र देखि सुरु गर्न T.U. मा संबंधन माग गरेको हुदा पहल गरी संचालन गर्न पहल होस्	
१५	लावा खोला खानेपानी परियोजनामा १, २, ३, ४, ५ र ६ नम्बर वडा बासी आधा भागलाई पुग्ने पानीको काम सुरु गाराउने कार्य	
१६	सभागृह मिक्ताजुड गा.पा. क्षेत्रमा	

निर्णय नं. १३ : दोस्रो गाउँसभा सम्पन्न गर्ने क्रममा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरु, नागरिक समाजका व्यक्तित्वहरु, शिक्षक, बुद्धिजिवी, पत्रकार, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु, गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरु र विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख एवं गाउँपालिकाबसी सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्ने निर्णय गरियो ।

**मिक्लाजुड गाउँसभाद्वारा आ.व. ०७५/०७६ का लागि पारित राजस्वको
दररेट :**

अनुसूची (१)

मालपोत (भूमी कर)

सि.नं.	विवरण	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान	
	दर	संख्या	रकम	
१	बारी			
	अब्बल (१० रोपनी भन्दा कम)	५०।००	२००	१००००
	अब्बल (१० रोपनी भन्दा बढी)	१००।००	२००	२००००
	दोयम (१० रोपनी भन्दा कम)	४०।००	५०	२०००
	दोयम (१० रोपनी भन्दा बढी)	८०।००	१००	८०००
	सीम (१० रोपनी भन्दा कम)	३०।००	१००	३०००
	सीम (१० रोपनी भन्दा बढी)	५०।००	१००	५०००
	चाहार (१० रोपनी भन्दा कम)	२०।००	५०	१०००
	चाहार (१० रोपनी भन्दा बढी)	४०।००	१००	४०००
	खेत			०
	अब्बल (१० रोपनी भन्दा कम)	७०।००	५०	३५००
	अब्बल (१० रोपनी भन्दा बढी)	१५०।००	५०	७५००
	दोयम (१० रोपनी भन्दा कम)	६०।००	५०	३०००
	दोयम (१० रोपनी भन्दा बढी)	१००।००	५०	५०००
	सीम (१० रोपनी भन्दा कम)	५०।००	१००	५०००
	सीम (१० रोपनी भन्दा बढी)	७०।००	१००	७०००
	चाहार (१० रोपनी भन्दा कम)	४०।००	१००	४०००
	चाहार (१० रोपनी भन्दा बढी)	६०।००	१००	६०००
	न्युनतम १० कट्टा सम्म	८०	२००	१६०००
१० कट्टा भन्दा माथि १ विगाहा सम्म प्रति विगाहा	२००	२००	४००००	
१ विगाहा भन्दा माथि ३ विगाहा सम्म प्रति विगाहा	३००	५०	१५०००	
३ विगाहा भन्दा माथि प्रति विगाहा	५००	२५	१२५००	

नोट : मालपोत तथा भूमी कर जग्गा जति भए पनि न्युनतम रु. ५०। लाग्नेछ । २ वर्ष भन्दा लामो समय सम्म कर नवुभाउने लाई जम्मा कर रकममा २५%, ५ वर्षभन्दा बढी समय कर नवुभाउनेलाई ३५% , र ८ वर्ष भन्दा लामो समय कर नवुभाउनेलाई ५०% थप जरिवाना ।

अनुसूची (२)

सम्पत्ति कर

सि.नं.	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान

	विवरण	विस्तृत विवरण	दर प्रति वर्ग फिट	संख्या	रकम
१	सम्पत्ति कर	गाउँपालिका भित्रका सबै संरचनाहरूमा अनुमानित (१८०० घर)	३००	१८,०००००	५४,००,०००।
२		गाउँपालिकाका कच्ची घरहरूलाई	०१५०		

अनुसूची (३)

बहाल कर

सि.नं.	विवरण		०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान	
	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	संख्या	रकम
१	घर बहाल कर	कोठा वा घर भाँडाको	१३ प्रतिशत		५००००१००

अनुसूची (४)

व्यवसाय कर

सि.नं	विवरण		०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान	
	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	संख्या	रकम
१	मदिरा पसल	वितरक	५०००१००	१	५०००.००
		थोक	३०००१००	३	९०००.००
		खुद्रा	१५००१००	५०	७५०००.००
२	चुरोट विधि सूर्ती जन्य	वितरक	२०००१००	१	२०००.००
		थोक	१५००१००	१	१५००.००
		खुद्रा	१०००१००	१००	१०००००.००
३	हल्का पेय पदार्थ	वितरक	१५००१००	१	१५००.००
		थोक	१०००१००	१	१०००.००
		खुद्रा	५००१००	१००	५०००.००
४	सुनचाँदी पसल	थोक	५०००१००	१	५०००.००
		खुद्रा पसल र मर्मत	२०००१००	१०	२००००.००
५	औषधी पसल	थोक	५०००१००	१	५०००.००
		खुद्रा डाक्टर भएको	३०००१००	५	१५०००.००
		खुद्रा डाक्टर नभएको	२०००१००	१०	२००००.००
६	माछामासु विक्री पसल		१५००१००	१०	१५०००.००
७	आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००१००	३	१५००.००
८	एग्रोभेट पसल	थोक	३०००१००	१	३०००.००
		खुद्रा	१५००१००	२	३०००.००
९	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	२०००१००	१	२०००
		खुद्रा	१५००१००	१०	१५०००.००
१०	छपाइ तथा प्रकाशन	अफसेट प्रेस	३०००१००	२	६०००.००

		साधारण प्रेस	१५००।००	५	७५००.००
११	कस्मेटिक पसल		२०००।००	१०	२००००.००
१२	मोटर पार्ट्स	थोक	२०००।००	०	०.००
		खुद्रा	२०००।००	५	१००००.००
१३	प्लाइ तथा ग्लास	थोक	२५००।००	०	०.००
		खुद्रा	१५००।००	५	७५००।००
१४	कपड़ा / फेन्सी / जुत्ताचप्पल / व्याग पसल	थोक	२०००।००	०	०.००
		खुद्रा	१५००।००	२०	३००००.००
१५	धागो टाक पसल	थोक	१५००।००	०	०.००
		खुद्रा	७००।००	०	०.००
१६	इलेक्ट्रोनिक पसल(मोबाइल, घड़ी, क्यालकुलेटर अडियो, भिडियो आदि)	वितरक	३०००।००	०	०.००
		थोक	२०००।०	१	२०००.००
		खुद्रा	१५००।००	३०	४५०००.००
१७	हार्डवेयर/ मेसिनरी/ स्यानिट री/ मार्वल पसल	थोक	७०००।००	०	०.००
		खुद्रा	५०००।००	१०	५००००.००
१८	पेट्रोलियम पदार्थ	प्रेट्रोल पम्प	६०००।००	१	६०००.००
		प्रेट्रोल विक्रि केन्द्र	३०००।००	१	३०००.००
		ग्यास सिलिन्डर सब सिलिन्डर	१०००।००	७	७०००.००
		मट्टितेल मात्र विक्रि	२०००।००		
१९	स्टिल आलमुनियम पसल	थोक	२०००।००	०	०.००
		खुद्रा	१५००।००	३	४५००.००
२०	फर्निचर	समिल सहित	५०००।००	२	१००००.००
		समिल बाहेक	२०००।००	१०	२००००.००
२१	दुझगा तथा गिटी बालुवा विक्रि वितरण गर्ने		१००००।००	२	२००००.००
२२	कपड़ा सिलाई कटाइ	टेलरिड आधुनिक	१०००।००	१	१०००.००
		हाते मेसिन	२००।००	३०	६०००.००
२३	स्नुकर तथा पुल हाउस		२०००।००	०	०.००
२४	क्यारेम बोर्ड		१०००।००	०	०.४०
२५	पशु आहार विक्रि केन्द्र		२०००।००	२	४०००.००
२६	किराना पसल	थोक	१५००।००	३	४५००.००
		खुद्रा	८००।००	१५०	१२००००.००
२७	फलफूल/ तरकारी पसल	थोक	१५००।००	०	०.००
		खुद्रा	१०००।००	५०	५००००.००
२८	उपहार/ गिफ्ट/ खेलौना पसल	थोक	१५००।००	०	०.००
		खुद्रा	८००।००	२०	१६०००।००
२९	भाँडा पसल (स्टील, प्लास्टिक, आलमुनियम सबैथरी)	थोक	२०००।००	०	०.००
		खुद्रा	१५००।००	२०	३००००.००
३०	मटाको भाँडा पसल	थोक, खुद्रा	२००।००	०	०.००
		चिकित्सक	३०००।००	२	६०००.००
		कन्सल्टेन्ट सेवा -	५०००।००	२	१००००.००

३१	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायी सेवा	इन्जिनियरिंग)			
		कानून व्यवसायी ल फर्म	५०००।००	०	०.००
		लेखापरीक्षण व्यवसायी	२०००।००	०	०.००
		दन्तचिकित्सक	२०००।००	०	०.००
		आनुसन्धान कर्ता परामर्शदाता	२०००।००	०	०.००
		पशु चिकित्सक डाक्टर	३०००।००	०	०.००
		रोजगार सेवा	५०००।००	०	००
३२	दुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		२०००।००	५	१००००.००
३३	पेन्टर / साइनबोर्ड लेखने		१०००।००	५	५०००।००
३४	खोटो व्यवसायी		२०००।००	०	०.००
३५	जग्गा व्यवसायी		१००००।००	१	१००००.००
३६	निर्माण व्यवसायी		७०००।००	५	३५०००.००
३७	यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायीको हकमा		८००।००	१०	८०००.००

उत्पादनमूलक उद्योग

३८	ग्रील उद्योग		४०००।००	३	१२०००.००
३९	जुता उद्योग		१०००।००	०	०.००
४०	घरेलु कुटिर उद्योग -अगरबत्ती, मैनबत्ती, टीकी, अचार, तथा अन्य कुटिर)		१०००।००	१०	१००००.००
४१	कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		५०००।००	०	०.००
४२	सिरक डसना उद्योग पसल		१५००।००	१०	१५०००.००
४३	कुटानी पेलानी मिल		१५००।००	२०	३००००.००
४४	मसला मिल		१०००।००	५	५०००.००

नोट : यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानी मिल पनि ट भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्नेछ ।

४५	डेरी उद्योग/व्यवसाय		१०००।००	५	५०००.००
४६	उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	१०००।००	१	१०००.००
		दालमोट पाउराटी चाउमिन	१०००।००	२	२०००।००
		पापड चिप्स फिगर	१५००।००	२	३०००।००
४७	वनजन्य उद्योग	समिल प्लाइड उद्योग	५०००।००	०	०
		काठबिंकि डिपो	३०००।००	५	१५०००।००
४८	क्रसर कन्किट इटाभट्टा उद्योग		१००००।००	२	२००००.००
४९	ढाका टोपी पस्मिना उद्योग		५००।००	०	०
५०	सुर्तिजन्य उद्योग		५०००।००	०	०
		होटल र लज	३०००।००	१	३०००.००
		भोजनालय	२०००।००	५	१००००
		मिठाइ पसल	१०००।००	५	५०००.००

५१	होटल लज रेष्टरेन्ट	पार्टी प्यालेस रेष्टरेन्ट / बार चिया र खाजा पसल साना खाजा नास्ता पसल - मदिरा सहित)	५०००१०० ३०००१०० १०००१०० २०००१००	० ५० ५००००.०० २०	० ४००००.००
५२	टेन्ट हाउस		३०००१००	२	६०००.००

सेवा उद्योग

५३	सञ्चार	एफ.एम.प्रसारण	२०००१००	०	०
		केवल च्यानल प्रसारण	५०००१००	१	५०००.००
		पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००१००	०	००
		फोटोकपि, पि.सि.ओ साइबर तथा क्याफे	१०००१००	५	५०००
		कुरियर सेवा	१०००१००	०	०
		कलर ल्याब फोटो स्टुडियो	१०००१००	०	००
५४	वित्तिय	वणिज्य बैंक प्रति	७०००१००	३	२१०००
		शाखा / केन्द्रिय कार्यालय			
		विकास बैंक प्रति शाखा / केन्द्रिय कार्यालय	५०००१००	१	५०००
		फाइनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	५०००१००	५	२५०००
		वित्तिय ऋण सहकारी संस्था	५०००१००	१५	७५०००
		मनीट्रान्सफर	२०००१००	५	१००००
		विमा कम्पनी	२०००१००	०	००
		लघुवित्त	५०००१००	५	२५०००
		निजि अस्पताल तथा नर्सिंडहोम	५०००१००	२	१००००.००
५५	स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	क्लिनिक तथा ल्याब	१५००१००	२	३०००
		चस्मा पसल	१५००१००	१	१५००
		निजि अस्पताल तथा नर्सिंडहोम	५०००१००	२	१००००.००
५६	शिक्षा सेवा निजि	क्याम्पस	५०००१००	०	०
		म.वि. / उच्च मा.वि.	५०००१००	०	०
		मावि	५०००१००	०	०
		आधारभूत	३०००१००	५	१५०००
		छात्राबास	३०००१००	०	०
		ट्युसन सेन्टर	२०००१००	२	४०००१००
		कम्प्युटर / नृत्यकला सिकाइ केन्द्र	२०००१००	१	२०००
		तलिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	२०००१००	३	६०००
		टायर ट्युव मर्मत, रिसोलिड हावा भर्ने	५००१००	३	१५००

५७	मर्मत सम्भार	इन्जिन मर्मत	१५००१००	५	७५००
		डेन्टिड पेन्टिड	१५००१००	५	७५००
		टि.भी, फिज, मोटर, पड़खा, रेडियो, घड़ी, जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल -इलेक्ट्रोनिक)	१०००१००	२	२०००
		मोटरसाइकल मर्मत	१५००१००	५	७५००
		बस, ट्रायाक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००१००	२	४०००
		अन्य विविध मर्मत	१०००१००	१०	१००००
५८	ड्राइ क्लिनिक, व्युटिपार्लर तथा सैलुन		१५००१००	१०	१५०००
५९	फूल बिरुवा पसल		५००१००	०	०
६०	गैंग सहकारी संस्थाहरु	राष्ट्रिय	२०००१००	५	१००००
		अन्तर्राष्ट्रिय	५०००१००	२	१००००

अनुसूची (५)

विज्ञापन कर

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान
			दर	संख्या रकम
१	विज्ञापन कर	सार्वजनिक स्थानमा विज्ञापन वा साइनबोर्ड राखे वापत वर्षिक	५००१००	५० २५००.००

अनुसूची (६)

बहाल विटौरी शुल्क

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान
			दर	संख्या रकम
१	बहाल विटौरी कर	टहरो छापोको वार्षिक	२००	२०० ४००००
		घुम्ती वार्षिक	१००	५ ५००
		ठेला मासिक	५०	० ०
		वार्षिक ठेक्का	२८०००००	१ २८०००००

दैनिक गुद्रि/हाटबजार/साप्ताहिक हाटबजारमा लाग्ने कर

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र लाग्ने दैनिक गुद्रि/हाटबजार/साप्ताहिक हाटबजारमा (अस्थायी हाट बजार र घुम्ति पसल) प्रतिदिन देहायका दरले कर लाग्नेछ ।

सि.न.	बिषय	विवरण	आ.व. २०७५/०७६ का लागि स्वीकृत
१	माछा, मासु विक्रि सम्बन्धि	खसि बोका काटि विक्री गर्ने पसलमा प्रति गोटा	८०।
		सुगुर बंगुर काटि विक्री गर्ने पसलमा प्रति गोटा	८०।

		राँगा काटि काटी विक्रि गर्ने पसलमा प्रति गोटा	१००।
		माछा विक्रि गर्ने पसल	५०।
२	कपडा तथा जुता चप्पलसँग सम्बन्धित व्यवसायमा	रेडिमेट सामान र थान कपडा विक्रि गर्ने पसलमा	४०।
		जुता चप्पल विक्रि गर्ने पसल ठूलो	२०।
		जुता चप्पल विक्रि गर्ने पसल सानो	१०।
		जुता चप्पल सिलाई गर्ने मोची	१०।
३	तरकारी तथा फलफूलसँग सम्बन्धित व्यवसायमा	फलफूल, नास्ता ठेलामा राखि विक्री गर्ने	१५।
		साग सब्जी डोकामा वा डालामा त्याई बेच्ने	१०।
		भारमा सब्जी त्याई बेच्ने	१०।
		सिजन अनुसारको साग सब्जी आलु पसल ठूलोमा	२०।
		सिजन अनुसारको साग सब्जी आलु पसल सानोमा	१५।
		फलफूल सागसब्जी प्रति बयलगाडा	२०।
		फलफूल सागसब्जी प्रतिवोरा र अन्य साना फलफूल पसलमा	१०।
		चामल, दाल, अदुवा, लसुन, खोसानी आदि विक्रि गर्ने पसल	२५।
४	खाद्यान्नसँग सम्बन्धित	किराना पसल	२०।
		माछा मासु तरकारी विक्रि गर्ने	३०।
		माटाका भाँडा बेच्ने पसल ठूलो	१५।
५	परम्परागत सिप सँग सम्बन्धित व्यवसाय	माटाका भाँडा बेच्ने पसल सानो	१०।
		कूचो, कुनीया नालो बेच्ने	१५।
		जडिबुटी विक्रि गर्ने	१०।
		कपाल काटनेलाई	

सि. न.	विषय	विवरण	आ.व. २०७५-०७६ का लागि स्वीकृत	कैफियत
१	पशुपंक्षी विक्रि सँग सम्बन्धित	जिउँदो खसि, बोका, राँगा, सुँगुर बेच्नेलाई प्रतिगोटा	प्रति सय रु. २	एउटा मात्र हाँस, परेवा, कुखुरा बेच्नेलाई कर नलाम्ने
		हाँस, परेवा, कुखुरा बेच्नेलाई	१०।	
२	अन्य व्यवसायसँग सम्बन्धित कर	चुरा, धागो, टीका सृंगार मनिहारी सँग सम्बन्धित	१५।	
		प्रचार, प्रसार गरी व्यवसाय गर्ने	२०।	
		बाँस प्रतिवयल गाडा	३०।	
		बाँस प्रति ट्रक	२००।	
		खटियामा सामान राखी बेच्ने	१०।	
		फलामको औजार तथा सामान बेच्ने	१०।	
		भाँडाकुडा पसल	१५।	
		फोटो फोमिङ	१०।	
		मर्मत (कुकर, लाईट, छाता आदी)	१०।	

नोट: मार्थ नपरेको व्यवसायको हकमा गाउँपालिकाले निर्णय गरी रु १०। देखि रु १००। सम्म लिन सक्नेछ ।

अनुसूची (७)

पार्किङ शुल्क

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान
			दर	संख्या रकम
१	पार्किङ शुल्क: प्रतिदिन	बस,ट्रक, लरी ,हेभी गाडी, ट्रायाक्टर जिप	२०।००	० ०
		मोटरसाइकल, ठेला गाडा,अटो रिक्सा र अन्य साधन प्रति घन्टा	१०।००	० ०

अनुसूची (८)

सेवा शुल्क दस्तुर

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	०७५/०७६	०७५/०७६ अनुमान
			दर	संख्या रकम
१	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	साधारण	१५००।०	२०० ३०००००
		अपुताली	३००।००	३ ९००.००
२	मोही लगत कट्टा सिफारिस	१ रोपनी सम्म	१००।००	१ १००.००
		१ रोपनी भन्दा माथिको	२००।००	१ २००.००
३	घर कायम सिफारिस	पक्की घर (प्रति वर्ग फिट)	३।००	२० ६००००.००
		कच्ची घर(प्रति घर)	५००	२०० ९०००००
४	सरजमिन सिफारिस दस्तुर		१०००।००	२०० २०००००
५	छात्रवृत्ति सिफारिस		१००।००	१० १०००
६	विपन्न/असाहय विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस		निशुल्क	१५ ०
७	अपाङ्गता भएको सिफारिस		निशुल्क	१० ०
८	अस्थायी बसोबास सिफारिस		२५०	१०० २५०००
९	स्थायी बसोबास सिफारिस		३००।००	५० १५०००
१०	नागरिकता सिफारिस	बंशज	२५०	१००० २५००००
		अंगिकृत	३००।००	५ १५००
११	विद्युत जडान सिफारिस		२५०।००	५०० १२५०००
१२	धारा जडान सिफारिस		२५०।००	१०० २५०००
१३	जिवित रहेको सिफारिस		२५०।००	२० ५०००
१४	दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने वा फरक जन्म मिति संशोधन		२५०।००	१०० २५०००

	सिफारिस				
१५	व्यवसाय बन्द सिफारिस		१००१००	२०	२०००
१६	व्यवसाय संचालन नभएको सिफारिस		१००१००	२०	२०००
१७	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारिस		१००१००	२०	२०००
१८	कोर्ट फी मिनाहा सिफारिस		निशुल्क		
१९	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस		५००१००	५०	२५०००
२०	चौपाय सम्बन्धी सिफारिस		५०१००	१०	५००
२१	व्यवसाय दर्ता सिफारिस		२५०१००	१००	२५०००
२२	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस		५००१००	१०	५०००
२३	विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस		२५०१००	१०	२५००
२४	श्रोत प्रमाणित		५००१००	१००	५००००
२५	आन्तरिक बसाइसराइ सिफारिस		५०१००	५०	२५००
२६	नयाँ विद्यालय संचालन अनुमति सामुदायिक		१०००१००	२	२०००
२६.१	नयाँ विद्यालय संचालन अनुमति संस्थागत		१००००१००	२	२००००
२६.२	विद्यालय तथा कक्षा संचालन अनुमति सामुदायिक		५००१००	५	२५००
२६.३	नयाँ विद्यालय थप कक्षा संचलन अनुमति संस्थागत		२०००१००	५	१००००
२७	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस/ चालतलान सिफारिस		२५०१००	३००	७५०००
२८	जग्गा दर्ता सिफारिस		१०००१००	५	५०००
२९	संरक्षक सिफारिस व्यक्तिगत		२५०१००	१०	२५००
३०	संरक्षक सिफारिस संस्थागत		३००१००	५	१५००
३१	नेपाल सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस		५००१००	५०	२५०००
३२	कोठा खोल्न कार्य रोहवरमा बस्ने सिफारिस		१००१००	५	५००
३३	स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस	निशुल्क उपचारको लागि	निशुल्क		
		सशुल्क उपचार छुटको लागि	निशुल्क		
३४	संस्था दर्ता सिफारिस		५००१००	२०	१००००
३५	जग्गा धनीपूर्जा हराएको सिफारिस		२५०१००	५०	१२५००
३६	जीवित संगको नाता प्रमाणित		२५०१००	५०	१२५००
३७	मृतकसँगको नाता प्रमाणित		२५०	२०	५०००
३८	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित		१०००१००	२०	२००००
३९	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित		१००१००	५०	५०००
४०	जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस		१००० मा रु १००१००	५०००	५०००००
४१	चारकिल्ला प्रमाणित		५००१००	२००	१०००००

४२	जन्ममिति प्रमाणित		२५०१००	२००	५००००
४३	घरबाटो प्रमाणित	बाटो भएको	३५०१००	२००	७००००
		बाटो नभएको	३००	२००	६००००
		दुवै भएको	७००१००	१००	७००००
४४	बिवाह प्रमाणित		२५०१००	१००	२५०००
४५	घर बसेबास प्रमाणित	पक्का घर १ तले	३०००१००	१००	३०००००
		पक्का घर २ तले	५०००१००	१००	५०००००
		पक्की टिन छाना १तले	१५०००१००	१००	१५००००
		पक्की टिन छाना २ तले	२०००१००	१००	२०००००
		फुस्को छाना २ तले	१०००१००	१००	१०००००
		फुस्को छाना १ तले	५००१००	१००	५००००
४६	घर पाताल प्रमाणित		२५०१००	५	१२५०
४७	कागज / मञ्जुरीनामा प्रमाणित		१००१००	१०	१०००
४८	हक्कवाला वा हकदार प्रमाणित		२५०१००	१०	२५००
४९	घरसम्पन्न सिफारिस/प्रमाणित	पक्की	५००१००	२०	१००००
		कच्ची	२५०१००	५०	१२५००
५०	अविवाहित प्रमाणित		१०००१००	२०	२००००
५१	अपुताली सिफारिस		३०००१००	५	१५०००
५२	अन्य सिफारिस वा प्रमाणित		२५०१००	१५००	३७५०००
५३	घर नक्सा पास दस्तुर	पक्की घर(प्रतिवर्ग फिट)	४१५०	२०००	९००००
		कच्ची घर	१०००१००	५०	५००००
५४	बस्ती एरिया	बाटो नभएको	१००१००	५०	५०००
		बाटो भएको	१५०१००	५०	७५००
		बाटो घर दुवै भएको	३००१००	५०	१५०००
५५	नक्सा पास निवेदन फाराम दस्तुर		५०१००	५०	२५००
५६	सरसफाइ शुल्क	मासिक	५०१००	१०००	५००००
		सरसफाइ कार्डको	२००१००	१०००	२०००००
५७	घर खाली गराउदा		५००१००	१	५००
माथि उल्लेखित सिफारिस वा प्रमाणित को प्रतिलिपि आवश्यक परेमा पनि सुरु तोकिएको दस्तुर पुनः लाग्नेछ र उल्लेखित कागजात अझेझेजी भाषामा आवश्यक परेमा रु पाँच सय लाग्नेछ। माथि उल्लेखित सिफारिस र प्रमाणित बाहेक कुनै निर्णय वा फैसला आदिको नक्कल आवश्यक परेमा प्रति पाना १० रुपयाँ दस्तुर लाग्नेछ।					
दर्ता शुल्क					
५८	जन्म दर्ता	३५ दिन भित्र भए निशुल्क अन्यथा	५०१००	३००	१५०००
५९	मृत्यु दर्ता	३५ दिन भित्र भए निशुल्क अन्यथा	५०१००	५०	२५००
६०	बसाइसराइ जाने आउने दर्ता	३५ दिन भित्र भए निशुल्क अन्यथा	५०१००	१००	५०००
६१	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	३५ दिन भित्र भए निशुल्क अन्यथा	५०१००	२५	१२५०
६२	विवाह दर्ता	३५ दिन भित्र भए	५०१००	३००	१५०००

		निशुल्क अन्यथा			
६३	नयाँ व्यवसाय दर्ता	१ लाख सम्मको	२००१००	१००	२००००
		१ लाख देखि ५ लाख सम्मको	५००१००	५०	२५०००
		५ लाख देखि २० लाख सम्मको	१५००१००	४	६०००
६४	उजुरी दर्ता तथा मुद्दा दस्तुर		५००१००	५०	२५०००
६५	व्यवसाय नवीकरण	१ लाख सम्मको	१००१००	५०	५००००
		१ लाख देखि ५ लाख सम्मको	२५०१००	१००	२५०००
		५ लाख देखि २० लाख सम्मको	७००१००	५०	३५०००
		२० लाख देखि माथि	१०००१००	१०	१००००

साविक मधुमल्ला, टाँडी, रमितेखोला र जाँतेको ३,४ हाल मिक्लाजुड गाउँपालिकाको निकासी दर रेट ।

सि.नं.	विवरण	दर	सि.नं.	विवरण	दर
१	कागती प्रतिसय कडा	रु ५।-	२९	केरा १ घरी प्रति ठूलो	रु ५।-
२	सुन्तला प्रतिसय कडा		३०	बोतल खाली प्रतिगोटा (पेयपदार्थ)	रु ०.५०।-
३	अम्बक, आरुबखडा प्रतिसय कडा	रु ५।-	३१	बाँस प्रतिगोटा	रु ३।-
४	घिउ प्रति ठूलो टिन	रु १५।	३२	बाँसको बिउ प्रतिमन	रु १०।-
५	घिउ प्रतिसाने टिन	रु ५।-	३३	भकारी प्रतिगोटा	रु ५।-
६	कुचो प्रति सय (प्रतिमन)	रु १०।-	३४	नरीवल प्रतिगोटा	रु १।-
७	नाड्लो, डोको, चाल्नी प्रति सय	रु ५०।-	३५	खाद्यान्न प्रतिमन व्यापारी प्रयोजन निकासी	रु ५।-
८	पटुवा प्रतिमन	रु २०।-	३६	कटहर प्रतिमन	रु २०।-
९	तेलहन, दालहन प्रतिकेजी	रु १।-	३७	इन्द्रेणी प्रतिमन	रु ५०।-
१०	अलैची प्रतिमन	रु ६०।-	३८	कबाडी प्रति साइकल	रु १०।-
११	पिपला, चिरैतो, कुरिलो प्रतिमन	रु १००।-	३९	काँस, पटेर प्रतिमुठा	रु १।-
१२	जाँतो प्रतिगोटा	रु १०।-	४०	दहि प्रति साइकल	रु ५।-
१३	सिलौटा प्रतिगोटा	रु ५।-	४१	तेजपात प्रतिभारी	रु १०।-
१४	रिठ्ठो, ढुङ्गाको भ्याउ प्रतिमा	रु ५०।-	४२	कुखुराको भालेपोथी ठुलो प्रतिगोटा	रु २।-
१५	अदुवा प्रतिमन	रु २०।-	४३	कुखुराको भालेपोथी सानो प्रतिगोटा	रु १।-
१६	आलु प्रतिमन	रु ५।-	४४	पिना प्रतिमन	रु ५।-

१७	सुपारी काँचो प्रतिमन	रु २०।-	४५	लसुन प्रतिमन	रु २०।-
१८	कटहर प्रतिमन	रु १०।-	४६	सखुवाको फूल प्रतिमन	रु ५।-
१९	कट्टस प्रतिमन	रु ५।-	४७	मेसु ५ केजी सम्म	रु २।-
२०	काठको ठेकी ठूलो	रु १०	४८	मेसु १० केजी सम्म	रु ५।-
२१	काठको ठेकी सानो	रु ५।-	४९	मेसु १० केजी माथिको	रु १०।-
२२	मादल प्रतिगोटा	रु १०।-	५०	करेला, बरेला, तुने बोडी प्रतिभारी	रु ५।-
२३	मान्द्रो, डालो,घुम प्रतिसय	रु १००,-	५१	बेसार प्रतिमन	रु२०।-
२४	चित्रा प्रतिसय	रु १००।-	५२	सुगुर को जगर १ को	रु १५।-
२५	खोसानी प्रतिमन	रु १०।-	५३	सुन्तला फलफूल प्रतिभारी	रु १०।-
२६	अकबरे खोसानी प्रतिमन	रु २०।-	५४		
२७	राँगाको छाला ठुलो प्रतिगोटा	रु ३०।-			
२८	राँगाको छाला सानो प्रतिगोटा	रु २०।-			

लकडी निकासी दर रेट

सि.नं.	विवरण	दर
१	लकडी प्रति क्यु फिट साखु (वन उ स बाट कानुनी रूपमा अक्षण भई जाने लकडी)	रु २५।-
२	लकडी प्रति क्यु फिट कुकाठ (वन उ स बाट कानुनी रूपमा अक्षण भई जाने लकडी)	रु २०।-
३	जर्ना दाउरा दाउरा प्रति ट्रक (वन उ स बाट कानुनी रूपमा अक्षण भई जाने लकडी)	रु २५००।-
४	जर्ना दाउरा ट्याक्टर (वन उ स बाट कानुनी रूपमा अक्षण भई जाने लकडी)	रु १०००।-